

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 7.

Plymouth, Pa., d. 12 Vasario (February) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rasiant apie permainymą adreso
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą.
Dėl norinčių pamatyti mūsų
aikraštį siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybė Lietuvnikų

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER"
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė
Lietuvnikų“ executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:

103 PRINTING IN ALL MODERN LANGUAGES

Vienybė Lietuvnikų

Išleina kožną Seređą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2.00
Į UZMARĖ..... \$3.00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10.00
Viena eilutė smulkiem raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1.00
Pajieszkėjimai: už vieną sykį 50c
Du sykį garsinant 75c.
Tris sykį (už vieną dolerį) \$1.00

Pinagai kitaip nesisiunčia, kaip tik per
MONEY ORDER, na registravotose gramatose
ant szito antraszio:

J. J. Pauksztis & CO.

224 East Main Str.

Plymouth, Pa.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Didžiausias ir geriausias avalines, kurpių ir batų
krautuvis visam mieste.

Žemiausios prekės!

Star Drug Store.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemizkus dalykus. Gerą
muilą, szepteczius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių
mažmozių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

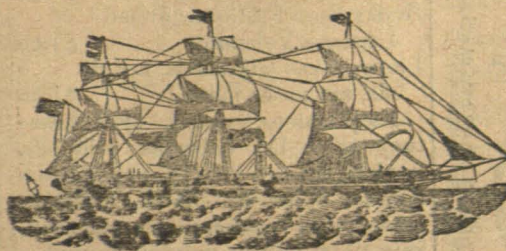
Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdama LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj dalyje svieto ir siunčiam pinigų greitai ir pigei.

Susisznecam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdama prieteliszka rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street,

WILKES-BARRE, PA.

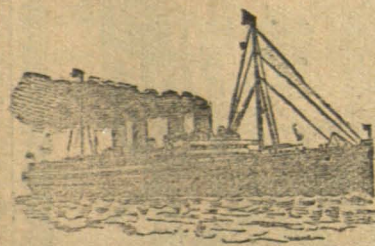
Puiki degtinė ir alus! kvie-
cziam lietuvius.

Ozia gausi pigianias laivakortes ir
pigiai nusijai pinigų į visas dalis.

Telephonas 309 - 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str S S. PITTSBURG, PA.

Parduoda Laivakorte ant visokių linijų irsiun-
cziu pinigų į visas dalis svieto. Doviernastis
(pavedimus resztu) atlikimui reikalų su Masko-
lijos valdzia. Iezmainau visokius pinigų ont
amerikonizkų ir t. Darau speergėjimus nuo
ugnies (Fire insurance) ant visokių dalkų. Jeigu
kurį atkeliauvusį užlaikytų kastlegarnėje, tegul
szankiaisi prie manęs, o aez jį iszliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o br-
te užganėdinti.

Daugiau kaip
30 metus iszmeziatas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyčia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas **Ad. Adžgaucka**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Telephonas 352 Plymouth.

Daktarka. Johanna Želviene.

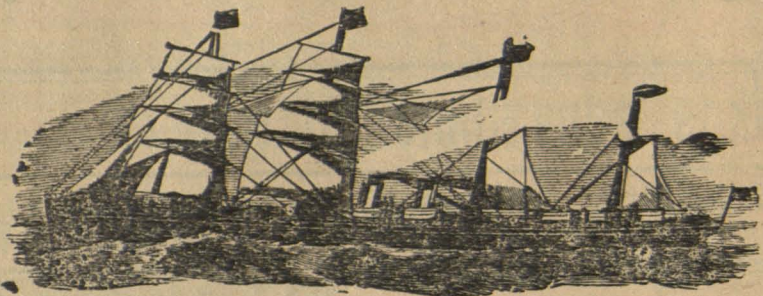
Vienintėle lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyczų. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia jioms pagalbą ir gerą priežiūrą.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

I rieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiznekėti lietuvizskai ir lenkiszskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Krautuve Forniczio.

Cztonai gausite pigiausiai visokius naminius rakaudus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t. Kiekvienas sykj pas mus pirkes, atelna ir kita sykj. Susikalbėti galima visalp.

A. FAINBERG,

56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Didele krautuve IR KARCZIAMA

Kas nori gero tavovo gauti ir skanaus gerymo ragaut, tegul atsilanko pas

Joną Żukaucką

Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszką izdirbimą.

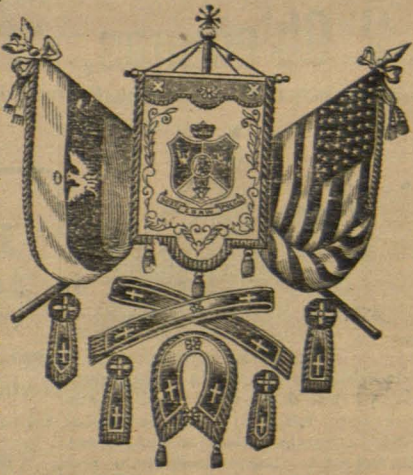

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksztii guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminiētus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama izdirbimais igijau geriause praktikę ir dėl to galiu wisą padirbt pigiau ir geriau ne gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAYCHAS** Suvienyose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame izdirba geriause **ALŲ PORTERŲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas izz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozokų.

Todelgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamikjai) visacs reikalaukite Lietuvizskos alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszeipsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Apszvieta ir M:kslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszskas drukas, puikiamė apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuvizskas drukas, puikiamė apdare \$1.00
 Budas Doro Pasilinksmimimo Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuvizskas laikrasztis, nedėlis, ant pusės meto \$1.00
 Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszcziaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko izz szito suraszo, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztii ant pusės meto duodu viena izz szitu trijų: 1 Vienybė Lietuvntkų, 2 Lietuva 3 Lietuvizskas Kožnas pirkejas ezios mano ofertos, turi tiesą pasiekirti sau viena izz augszcziaus minėtu laikraszczii ir sykiu su steliunku tur dazeszt man laikraszczio vardą.

Kas nenori arba negali atsinešti pilnos sumos pinigų t. y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul stunczia \$1.00, bet nemažians, o kitus \$4.00 damokė antexpreso priimdamas pirkinį. O jeigu kas neizsitenka izsduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susideda su draugu per puse, o abudu džiaugsis pasiandoje izz szitos mato ofertos.

Lietuviai, naudokitės izz szitos teip gausios progos, nes ezia oferta padariau tiktai vien dēdel juų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigus reikia sinšti per Money Order arba registravotol gromatol. Adresuokite sziteip: **M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.**

Graicziausiai izzgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.

Scranton, Pa.

ST. LOUIS CHICAGO
ST. LOUIS BUFFALO
CHICAGO PITTSBURGH
NEW YORK

THE HANDIEST AND BEST WAY TO HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.

the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the

Lackawanna Railroad

For Information, Rates, etc., address
 228 BROADWAY, N. Y., 228 MAIN ST., BUFFALO, 103 ADAMS ST., CHICAGO, EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 26 EXCHANGE PLACE, N. Y.
T. E. CLARKE, Gen'l Superintendent.
T. W. LEE, Gen'l Passenger Ag't.
B. D. CALDWELL, Traffic Manager.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

- Prezidentas — M. Totorius, 1 Willow str., Plymouth, Pa.
- Vice-preziden. — V. Kaunas, Box 211, Newburyport, Mass.
- Sekretorius — T. Astramskas, 732 S. Front st. Philadelphia, Pa.
- Kasierius — T. Pauksztys, 123 N. Main str., Pittston, Pa.

Apiekunai kasos: J. Kazakeviczia, 1150 Wyomint Ave. Pittston, Pa. K. Unika, 1112 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Uzveizetoju knygyno—V. Daukszys, 332 Catharine str. Philadelphia, Pa.

PERŽVALGA.

— Vilniaus gubernatorius išleido paliepimą, paremtą ant įsakymo vidaus ministro iš dienos 1 gruodžio 1901 m., kad visoki žmonių susirinkimai ant gatvių arba vieszose vietose, be valdžios pavelyjimo, asztriai draudžiami. Jei kur butų žmonės susirinkę, turi, liepus policijai, tuojau išsiskirstyti, o pasiprieszinusį izstiks smarki bauda: iki 500 rublių pinigais arba iki 3 mėnesių kalėjimo. Kaip žinome, visa Vilniaus gub. pabrukta po tuo įstatymu, kurį vadina „usilennaja ochrana“ (ypatinga sargyba). Vis tai naujos caro ir jo satrapų dovanos.

— Laikraszcziai pranesza, kad tuluose Lietuvos krasz tuose žimos visai kaip ir nebuvo. Kaip kur pradėta arti laukus. Vietomis parlėkė garniai ir gegutės. Prusiszkoj Lietuvoj pradėjo sprogti medžiai, o ant laukų galima atrasti žydint ankstyvas kvietkas. Ledai ant Nemuno nubėgo ir jau pradėjo plaukioti garlaiviai.

— Prusų Lietuvoje buvo pereituose metuos 682 daktarai. Rusiszkoje Lietuvoj daktarų kur-kas mažiaus, žiurint pagal gyventojų skaitlių. Teip Kauno gub., kuri turi 1,549, 444 gyventojus, suraszta iz viso 189 daktarai su liuosa praktika. Be to yra nedidelis skaitlius pavietinių daktarų, prie ligonbuczių ir prie pulkų, bet nuo jų žmonėms nėra nėjos naudos.

— Lenkiszki laikraszcziai pasakoja apie kokią „jauną lietuvaitę Ada Roman“, kuri davus koncertą Krokavoje ir parodžius didelį dainavime gabumą. Artistė važiuosiant į Muenchen'ą, o paskui apsigyvesiant Koeln'e, Vokietijoje, kur ji giedosiant operoje.

Isz Lietuvos.

Mus pamokslininkai. Pavalio (Panev. pav.) klebonas

Banevyczius (buves Banys) kaip įmanydamas keikia mokslą, visaip pravardžiuoja mokintus žmones; per pamokslus szaukia, kad žmonės neskaitytų „tų prakeiktų pekliszkių galybių, tų lietuviszkų „gazių“ arba laikraszczių... Jas spaudiną vieni bedieviai! tos gazetos esanczios pekliszkos galybės „iszdrukavotos“... Netoli nuo jo atsilikęs ir Krinczinos (Panev. p.) klebonas Milaszevyczius. Tik szits, kas-žin už ką, baisiai įsisirdijęs ant studentų ir mokintinių-gimnazistų. „Per vakacijas, — sako jis, — susirenka pas mus visokių „szkolniškų“, o tarp jų daugiausiai yra be dievių... Saugokit savo vaikus nuo tų „szkolniškų“, žiurėkit, kad su jais nesusieitų, kad ir jus vaikai „nepatrotytų“ karalystės dangaus!“

Lyg priesz galą, szoko kunigai keikti tuos lietuviszkus laikraszczius ir ginti savo avelės nuo tų bedievių. Mato, kad jau nebeilgai jie vieszpa taus ant szios aszarų pakalnės, nebeilgai kirps paklusnias avelės. *Pilkis.*

Rinkimai. Linkas, Vilkv. pav. virszininkas, praloszė — mus virszus: vaitu Bartininkuos liko Kizlaitis, o kandidatu Pautienius. Net gubernatorių reikėjo pasiekti, kad Kizlaitį užtvirtintų, o tik patatėm ant savo ir gana! Kizlaitis, žmogus doras, su szviesiu protu — už tai jo ir nenorėjo Linkas, už tai jis izsradi nėjo, kad Kizlaitis esąs per menkos akių szviesos. *Pilypas.* (Isz „Ukininko“)

Geras paveizdas. Stakliszkės, (Trakų pav.). Musų aplinkyje lietuviszka akis neiszvys niekur, nė bažnycziose ant stacijų, abrozo, nė ant kryžių ant kapų nė žodelio paraszyto musų prigimtoje kalboje, nors visur aplink gyvena lietuviai. Vis lenkiszka. Lietuviszka

raszyt mat ant szventų viet nepritinka, neiszpuola! Viso labo lietuviszki paraszai yra Stakliszkėse tik ant dviejų, ar trijų paminklų ant kapų ir ant paminklo jubilejaus 1900 m.

Medį jubilejaus kryžiui (7½ sieksnių) davė bajoras Jeleniauskas (brolis žinomo kunigo lenkoman), tikėdamasis, kad bus lenkiszkas paraszas, bet klebonas prikale prie jo geležinę toblyczią su lietuviszku paraszu: „Ant paminklo jubilejaus 1900 m. klebonas Stakliszkių su parapijonais“. Szitas pagirtinas klebono darbas labai lenkams nepatiko, o jeigu koks nors lenkpalaikis, nežinodams, kad tų lietuviszkas paraszas, ateina izz dievotumo pabuczuioti, tai tuo pamatęs lietuviszkus žodžius, atszoka, kaip nuo ugnies.

Gal dabar Stakliszkenai pradės ir ant kapų dėti lietuviszkus paraszus, sekdami gražų paveikslą mus klebono.

Gerulis.

Pinigus rinko ant „Dievo garbės!“ Buvau asz szimet Szakiuos (Naum. pav.) ant Szilinės atlaidų, ir tų asz macziau dar nematyta kitose bažnycziose daigta: macziau kaip vienas senis, su bažnytiniiais marszkiniais apsilkęs, pasimėmęs blekinę dėžę, vaikszciojo po bažnyczią ir barszkinio, prie kiekvieno priėjęs — pinigų rinko ant „Dievo garbės!“ *Szakinis.*

Derybos už palaidojimą. Pabaigoj rugsejo mėn. numirė motina ukininko Treczioko izz Kumeczzių sodžiaus. Nulydėjo ją žmonės į Lankeliszkius (Vilkv. pav.), į bažnytėlę; jaunukas atlaikė miszias ir palaidojo. Nueina Trecziokas pas kleboną kun. Gilių. Jis guli ant patalo, beveik su mirtim peszasi... Ukininkas mano: „tik jau neims perdaug ligonis“... klausia, kiek reikės.

— 15 rublių — užgiedojo Gilius.

Nusistebėjo ukininkas: palaidojo be jokios puikės, su vienom tik misziom, o 15 rublių — jau tik perdaug... Ėmė derėtis, derėtis — vos-ne-vos nusiderėjo ant 10 rublių. Nusimines izzėjo žmogus izz klebonijos. „Ligonis ir teip lupal!“ — manė.

Na, bet kunigui ir reikia daugiau negu tav, muzike! Tu gali apsieiti kelias dienas su sausa duona, o toks klebonas nė vienos dienos be vyno neapsieis. Matai pas jį visoki svecziai — daug iszeina... Tu gali sav sirgti ir mirti be jokios daktaro pagelbos; žiurėk, kad tik turėtum kuo užsimokėt kunigui už palaidojimą, o kunigas lai važinėjasi už tavo pinigų po sziltus vandenis...

Ukininkas.

(Isz „Naujienos“)

Isz Anglijos.

Per kalėdas teko man atsilankyti miestelyje St. Helens. Nusidžiaugiau, atradęs visus gimines ir pažįstamus sveikus ir linksmus; kiekviens nuo savęs maloniai sveikino, ir trumpas vakaras bėgo labai ramiai, besikalbant su broliais lietuviais, su kuriais drauge augau; man teipgi buvo ramu, bet neilgai... Praėjo apie tris dienas ir vakarai: per tą laiką davėsi patėmyt, kad beveik visi lietuvėliai, kurie tų randasi, nors ir laisvoj szalyje budami, nieko daugiau neveikia, vien tik kortomis loszia; girdėjau, kad ir izz pinigų nekuriuose vietose loszia, bet kur man teko matyti losziant tai be pinigų. Bet vienu loszimu neužsiganėdina St. Helens vyrukai, jie turi paprotį dar ir alaus nemažai iszsigerti, o ypatingai jeigu keli ateina izz svetimų namų. Czia man gal atsakysite, kad nėra labai baurum daigtu iszgerti ir kortomis paloszt! Tiesa, nebutų

biaurum, jeigu tą darytumėt su tvarka; bet tarp jusų atsitinka visai priešingai: visą atliekamą laiką daugiausiai pralosiat vien tik kortomis, sakydami, kad „nėra ką veikti“. O laikraszcziai ir knygelės, dovanai gautos nuo gerų tautiečių, guli visai nepatėmytos. O jug tai brangiausias turtas musų tautos, už kurį szimtai musų brolių kenczia persekiojimus, gindami nuo priesų savo tėvynę ir kalbą, nesigaili savo sveikatos ir gyvasties, nė sunkiai uždirbto pinigų. Tą viską jus laikote už nieką, minėtus musų užtarytojus ir garbės vertus jų darbus, daugumas isz jusų paskaitot be jokios vertės, sakydami, kad nėra ko tēmyt ant tų žmonių, kurie prasikaltę priesz valdžią, nes „toki nėra geri“; arba „kas nauda isz jų rasztų — ar garbė Dievui, ar kas?“ Kiti vėl sako: „žmonės, prisiskaitę kokių tų laikraszczių, ima kvailiot“. Tokių tamsių žmonių visai nesitikejau rasti szioj laisvoj szalyje. Kad vienas tamsuolis teip atsiliepia, visas pulkas pritaria; kurgi jie ims laikrasztį ar knygelę į savo rankas, — geriaus velyt kortomis lepsėti: turbūt tikisi lietuviai per kortas padaryti Dievui garbę, dangų gauti ir turtiniais tapti? Kiti nors nepeikia, bet nuo skaitymo atsisako tuo, kad mažai esą mokinti ir jiems visai nesiseka skaityti. Atsakau tokiems: jeigu nors pusę liuosų valandų, praleistų prie kortų ar kitų tam panaszių dalykų, butumėt apvertę ant skaitymo, tai be abejonės butumėt papratę ir iszmokę ne blogiaus kaip kitas mokintas. Jums rodosi, kad negalima, bet neteip yra; reikia prie to savę priversti, pratintis skaityti vieną knygelę ir kitą, ir apmislyti tą, ką perskaitot; daugiau mislydami, greicziaus suprasite perskaitytus straipsnius, ir palengva pabusite isz to ilgo ir

sunkaus miego, suprasite savo padėjimą, reikalus ir pareigas, kokias turite pildyt, pamatysite kelią, kuriuo eiti turit, ir visai kitokiais liksite žmonėmis, t. y. tokiais, kokių reikalauja musų nuvarginta tėvynė.

Negaliu praleisti nieko ne pasakęs dar apie vieną blogą paprotį lietuvių St. Heleniečių, kuris didelę blėdį ir gėdą daro lietuviams: tai yra girtavimas, į kurį minėti lietuviai labai įpratę. Nebutų stebėtina, nes visoki žmonės vartoja gėrymus, ypatingai laikeszczių ir sueigų, bet nieks neprageria savo proto, o priešingai užsiima naudingais pasikalbėjimais ar skaitymais. Bet visai kiteip elgiasi musų lietuviai: jie ne tik prageria protą, bet ir musztynes namuose sukelia. Dori žmonės ramiai laukė prisiartinant kalėdų szventės. Dienoje kuczios, budami blaivus, sveikino vienas kitą su balta plotkele, linkėdami viens kitam visokios laimės, o kiti St. Helens lietuviai sveikinosi su stikleliais, pilnais svaiginanczio skystimo, ir vėlai vakare girti namon grįžo. Teip praleido kuczią, o dar geriaus pirmą dieną kalėdų, nes į bažnyčią vos tris lietuviai atėjo, o vakare pas tulą lietuvių pilna grinczia prisirinko neva paszokti. Isz pradzių, kol negirti, szoko po kiek, — pasikiaus pasigėrę ėmė musztis tarp savęs; kol buvo blaivus nė piktumų nebuvo, o kaip pasigėrė, daėjo iki to, kad reikėjo musztis. Namų savininkas, kaip girdėjau, buvo pusėtinais užsigėręs, todėl isz vien musztynėse dalyvavo neva dėl tvarkos, bet kiekvienas gali suprast, kokią tvarką girtas su girtais gali padaryt?

(Bus dar)

Nendrinų jaunikaitis.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Raszant apie Pilipinus, par-

šieina vis kartoti tą patį. Kova tarp krasztiečių ir amerikiečių kaip ėjus, teip ir eina, nors generolai vis giriasi, kad tokia ir tokia provincija jau visai „nurimus“; galbut, kad nurimus, bet ar ant ilgo? Kada žmonėms, vietoj pageidautos liuosybės, siulo panczius ir vietoje duonos — duoda akmenį, tai žmonėsto akmens nepriims, kad jis būtų ir deimantų.

Amerikiečiai atliko nežmoniszką ekzekuciją ant dviejų negrų, kurie buvo Amerikos kariumenėje, bet pabėgo isz jos ir pristoję prie pilipiniečių. Sudas apsudyjo pakarti juos, o prez. Roosevelt, kuriam prisiuntė patvirtinti tą nusprendimą, atsakė, kad tegul „teisybė gauna virszų“. Ir už tokią „teisybę“ pakorė du žmones.

Ant Pilipinų atvažiavo apasztaliskas delegatas Sbaretti apimti dvasiszką valdžią ant viso salyno. Pirmiausiu daigtu, ką jis tų patyrė, tai buvo praszymas nuo visų vietinių gubernatorių arba prezidentų (tie yra isz pilipiniečių), kad tuoj iszvarytų nuo Pilipinų visus minykus, o ypacz zokonų vyskupus.

Kad Pilipinų žmonės turi gerą supratimą apie savo reikalus, parodo tai, jog naujai renkant provincijų gubernatorius, visur beveik tapo iszrinkti krasztiečiai, o ne amerikiszkie oficerai, kurie per prievartą norėjo įlisti ne į savo tvartą ir ponauti ne ant savo žemės.

Pietinė Aprika.

Apie tarybas burų su anglais dalyke užbaigimo karės nieko tikro nežinoma; tiek tik zinia, kad savo pasiulymus Anglija nusiuntė savo gubernatoriui Milneriui į Kaplendą, kad jis paduotų juos per lordą Kitchenerį burų vadovams. Menka viltis, kad isz to kas iszeitų.

Anglams būtų laikas nuleis-

ti truputį savo puikybę, nes ką jie pragaiszino Pietinėj Afrikoj, to amžiais nesuvers. Ne kalbant apie didelius kasztus, sztai kiek angliszkų kareivių nukentėjo toje karėje, vieni kaipo užmuszti, kiti kaipo sužeisti, treči kaipo paliegę: iki 31 sausio szių metų tokių priskaityta 5240 oficerų ir 100,700 vyrų.

Dalis darbu.

Brockton, Mass. Straikas ant strytkarių Old Colony pasibaigė 2 vasario; kompanija suėjo į sutikimą su darbininkais. Sutarta, kad ant ateinanczio laiko ginczai būtų pavesti taikinimo sudams, kurių nutarimai turės neužginčytą tiesą; darbo ilgis sutrumpintas nuo 12 iki 10 valandų, prie tos pat mokesties, o nuo 1 Balandžio sutrumpis darbo valandas iki 9 val.

Troy, N. Y. Czia yra 27 dirbtuvės, kur dirba apyrankes, apikaklaites ir marszkinius; darbininkų yra 15,000 tarp kurių keturios dalys moterų, o viena dalis vyrų.

New York. Szitam mieste yra 1880 unijų su 261,523 sąnarių-vyrų ir 14,615 moterų.

San Francisco, Cal. Susivienijusieji darbininkai, kuriems pasisekė iszrinkti isz savo tarpo miesto majorą, ketina rinkti ir savo gubernatorių.

Indianapolis, Ind. Suvienytų kalnakasių konvencija pareikalavo nuo darbavių angliakasyklėse pakėlimo mokesties ant deszimtos dalies. O kasyklių savininkai atsakė, kad jie ketina numusztiti mokesztį ant deszimtos dalies. Ne erzink szirzių!

Providence, R. I. Apie 6500 audėjų liko be darbo isz priezasties pakilusių nesutikimų tarp darbininkų ir „American Woolen Co.“

Pittsburg, Pa.

„Standard Steel Co.” supirko 250 akrų žemės tarp Beaver ir Van Port, kad pastatyti naujas dirbtuves; tepat pastatys suvirsz 3000 namų darbininkams gyventi. Dirbtuvės kasztuos pusantro mil. dol., o vėliaus pridė dar vieną milijoną ant pagerinimo.

P l y m o u t h , P a . Čzia buvo sustraikavę visi darbininkai kasyklėje „Nottingham” (kurią lietuviai vadina „anodija”); yra tai didžiausia visoje apielinkėje kasyklė, kurioje dirba apie 3000 žmonių. Priežastis straiko buvo ta, kad kasyklės užveisda nedavė peržiūrėti pas darbininkus „darbo ženklus”. Bet 10 vasario vėl grįžo sutikimas ir nuo 11 isz ryto darbai prasidėjo isz naujo.

H a m m o n d , I n d . Žada įtaisyti čzia dideles karų dirbtuves.

W . H o m e s t e a d , P a . Carnegie kompanija pastatys čzia naujas dirbtuves.

T a r e n t u m , P a . Čzia bus pastatytos naujos geležies dirbtuvės, kur bus vietos 500 darbininkų.

F r i c k , P a . Čzia atidarys neužilgio naujas kasykles, kuriose gaus darbą 100 žmonių.

I r w i n , P a . Ketina pastatyti čzia naujas stiklo dirbtuves, kur patilps 400 darbininkų.

Isz Amerikos.

**P e r a i s z k i
v e i d m a i n y s t ė .**

Pirm keliolikos metų milijonierius Andrew Carnegie užsiundė policiją ir miliciją ant darbininkų Homestead'e, Pa., už tai, kad jie pareikalavo nedidelio pakelimo mokesties; ne mažai darbininkų, pasiprieszinę, nukeliavo į amžinastį. Darbar tas pats Carnegie, susikrovęs turta isz 300 milijonų dol., pasakoja, kad nereikalinga esanti karė ir abelnai kraujo

praliejimas. Į laiką susiprato! **S u s i p r a t o ,
t i k v ė l a i .**

Advokatų (lojerių) korporacija valstijoje Illinois atrado, kad lojeriai tankiai dasileidžia labai biaurių suktybių visokiose provose. Dėlto advokatų susirinkimas žada prasialinti isz savo tarpo prasikaltusius lojerius. Jei tikrai teip bus, tai kiek liks neiszmestų advokatų?

S u n k i n a s z t a .

Razzo isz Vakarinės Virginijos, kad tulas jaunikaitis iszvogė nuo tėvų ir nusigabeno į savo namus vieną merginą, kuri sveria 425 svarus. Nepavydu!

D i d e l ė n e l a i m ė .

Meksikoje, provincijoje Co-hilla, vienoj anglių kasyklėje atsitiko eksplozija; į tą tarpą dirbo kasyklėje 160 darbininkų, kurių daugumas turėjo žuti. Iksziol iszkasta isz po užgriuvusių žemių ir akmenų 85 lavonai; skaitlius užmusztųjų pereis szimtą.

A t g r i s o g y v a s t i s .

Pernai metuose nusizudė 7,245 ypatos, — daugiausia pavargėliai.

N e a p g a l i r a u p l i ū .

Plymouth, Pa. rauplės kas kart labiaus platinasi, nors miestas jau iszleido sustabdy mui tos ligos \$25,000; neturėdama pinigų, miesto roda ketina užtraukti paskolę. Lietuviai gali pasidžiaugti, kad szitam mieste rauplės ypatingu budu juos aplenkia: jau 10 mėnesių kaip čzia atsirado rauplės, o isz lietuvių apsirgo tik vienas vaikas, o ir tas, greit pasitaisęs, pats pradėjo vaiksztuoti apie kitus ligonius tam paciam ligonbutyj. Serga čzia rauplėmis vieni tik velsziai. Kvarantina apstatytas visas miestas ir iszvažiavimas labai apsunkintas.

**B a ž n y c z i o s p r i g u l i
v y s k u p a m s .**

Mieste St. Louis, Mo., sudas perkratinėjo provą, ar gali ar-

kivyskupas parduoti žmonių pastatytą bažnyčią? Sudas pripažino, kad ta bažnyčia yra diecezijos savastim, dėlto vyskupas, kaip užveisdėtojas diecezijos, gali su ja daryti ką nori. Lietuviai szito dalyko iksziol nesupranta. Lietuvoj, ir abelnai beveik visose Europos szalyse, kur bažnyčia skaitoma kaip vieszpatystės institucija, ne valia nė statyti be pavelyjimo, nė parduoti bažnyčių, nes jos laikomos už tautos įrėdnes. O Amerikoje bažnyčia yra privatiszka įrėdne; valdžia nedraudžia bažnyčių, bet ir nesirupina apie jas, todėl ir tiesos čzia kitokios. Pirm negu bylinėtis su dvasiszka valdžia, parapijoms priderėtų pažinti szios szalies tiesas ir tai nuo tam tikrų žinovų. Semti rėdziu vandenį — tai bergždžias darbas.

G a i s r a s

W a t e r b u r y j .

2 vasario vakare užsidedę Waterburyje namai ant Bank gatvės; liepsna smarkavo iki 9 valandai rytojaus, persimetus ant Grand ir South Main gatvių; žmonių žuvo tik du, o pragaisztį apskaito vieni ant 5, kiti ant 4, o treči ant pustreczio milijono dolerių: pusė pragaiszties triobose ir kita tiek pardaviniuose. New Yorko apsergėjimo draugystės turės iszmokėti pusantro mil. dolerių. Lietuviai nenukentėjo.

K a r a l i s z k o s

p a s l a n k o s .

Prezidentas Roosevelt, dar tik isz tolo susizinojęs su kaiseriais ir kunigaikszcziais, jau pradeda sekti jų pėdas: jis gąsdina visus urėdininkus pildomojo departamento, kad pavarysiąs juos nuo tarnystės, jei jie koku—nors budu stengsis iszpraszyti sav augsztesnę algą. Ir priesz ką jus mislytumėte labiausiai mister Theddy smarkauja? Gal priesz kokį Powderly arba jam panaszius? Visai ne: priesz paczto urėdininkus ir ypacz laiszku neszio-

tojus, kurie, po teisybei, ne per didelę algą gauna.

S u s i l a u k ė .

Ashland, Wis., lietuviai isz draugės su lenkais pasistatė bažnyčaitę. Vyskupas paskyrė tų kun. Koziolėk, lenką; pirmą pamokslą jis sakė angliszškai ir toliaus sakys teipgi angliszškai: teip vyskupas liepė. Vyskupas isz virszaus sako, kad kam nepatinka angliszki pamokslai — tegul pasistato kitą bažnyčią.

D v a s i s z k a i

n u b a u d ė .

Plymoutho airiszškai—lenkiszkas kunigas, kalėdodamas pas lenką B., supyko ant vaiksztio ir prie tėvų pradėjo įtasyti už ausų, peszti plaukus, smaugti ir stumdyti. Vaikas dabar naktims klejoja: ar neateina airiszkas kunigas?

A p i e a t e i v y s t ė .

Kaip žinoma, Washington'e įsteigta komisija, kuri turi apsvarstyti klausymą apie apsunkinimą ateivių. Daug balsų nori suvaržymo imigracijos, bet atsiranda ir prieszingi. Sztai, paskutiniam susirinkime 7 vasario ministro(finansų) pagelbininkas Taylor stacziai sako: 1) kad mokestį nuo ateivio nereikia didinti nuo 1 iki 2 dol., nes iksziol visai užtekdavoto vieno dolerio; 2) negalima reikalauti nuo ateivio mokslo, nes iksziol matėme, kad visai neapszviesti atėjunai yra tarpais geresniais valstiecziais ir darbininkais už kitus.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Grand Rapids, Mich. Praslinko jau pirmieji dvideszimto amžio metai, bet lietuvių daugumas pas mus vis dar tebetuni viduramžių tamsybėse. Sztai praėjusiuos 1901 m. su kako 10 metų nuo uzsidėjimo pirmos lietuviszkos draugystės szv. Petro ir Pauliaus. Iszmanesni lietuviai, prigulinti ir netikėjo, jog deszimts metinis draugystės jubilėjus bus ap-

vaikščiojamas su prakalbo-
mis ir paraginimu lietuvių
risztis į tą organizaciją. Vie-
nog, viskas išėjo kiteip.
Draugystės sąnariai, apsirai-
szioję juostomis, pagal lenkų
madą, marszlieruodami nuėjo
bažnycion, atliko iszpazintį,
o paskui susirinko į savo salę
iszsigerti ir ant to užsibaigė
deszimetinis jubilėjus. Per
menkas toks apvaikščioji-
mas. Tam kaltas netikęs ve-
dimas draugystės ir jos sąna-
rių nesupratimas. Uzdėtojai
draugystės, beveik visi, arba
iszmesti, arba patys atstojo
nuo jos; priviso visokių „tikė-
jimiskų mulkių“ (teip vadinu
tuos, kurie mažai supranta
apie tikėjimą, o daug apie jį
szneka). Asz nepeikiu nieke
no numanymų, bet visame rei-
kia elgtis iszmintingai.

Draugystė turi savo salę; isz
syk salė buvo giriama visų
lietuvių ir visi ją lankė, bet
kad iki sziol draugystė joje
nieko gero, tik degtinę ir alų
užlaiko, arba prarecziai szo-
kiaus parengia, tai iszmintin-
gesni pradėjo szalintis nuo jos.
Ta salė pavirto į prastą kar-
cziamą; nedėldieniais po piet-
tę prisirenka vyrų, merginų ir
moterų su mažais kudikiais, ir
sėdi net iki po dvylikai nak-
ties. Be to toj kelnorėj, kur
svecziai sėdi, ir vieta nesveika,
nėra pecziaus ir neiszpasakytai
szalta žiemos laike. Labai
nesmagu raszyt į laikraszczius
panaszias korespondencijas.
nes pas lietuvius toks supra-
tamas, kad apraszymas apie ne-
iszmintingus apsiėjimus yra
pažeminimu jų vardo. BroLIAI!
tik pabuskite ir supraskite!
Jeigu apraszymas žemina var-
dą, tai pats darbas deszimtį
kartų labiaus žemina. Ar ne?
Tegul draugystė, vietoje be-
reikalingų szokių, nors prare-
cziai parengtų prakalbas, ban-
dytų lavintis teatrą loszti, dai-
nuoti ir skaityti. Tegul salė-
je, vieton protą svaiginanczių
gėrymų ir bolių, arba jau ir

greta to, buna užlaikomos kny-
gos ir laikraszcziai, kad salėn
įėjus, galima būtų protui kiek
peno rasti, o ne vien apsikvai-
linti gėrymais.

Mieli tautiecziai! supraski-
me, jog isz mūsų gyvenimo
teisinga korespondencija, patil-
pus į laikrasztį, yra veidrodziu
mūsų praeito gyvenimo atei-
cziai. Už tai, nerugokime
korespondentams, nė laikraszc-
cziams, kuriuose talpinasi pra-
eitis mūsų gyvenimo, bet dė-
kavokime ir rupinkimės kuo
graziausia gyvenimą vesti, kad
ateitis būtų geresnė už praeitį.

Pasitaisęs.

Chicago, Ill. 26 d. Sausio
tapo atloszta drama „Amerika
Pirtyje“, parengta V. Kudir-
kos Teatraliszkos Draugystės.
Teatras nusidavė labai gražiai,
aktorai savo užduotį atliko
gerai. Tarpakcziuose 2 lietu-
vaitės dailiai padainavo „Vyli-
ja“ ir „Kaip ant Vandenio“.
Žmonių buvo nemažai; po te-
atro buvo balius, kur svecziai
graziaiai linksminosi.

Sveczias.

Waterbury, Conn. Vasa-
rio 2 d. apie 6:30 vakare neti-
kėtai viduryje miesto prasidė-
jo gaisras, kuris netrukus apė-
mė visą turtingiausia ir tirsz-
cziausia dalį miesto. Blėdies
pridaryta neiszpasakytai daug:
skaito neva 4 milijonus dol.,
bet isztikrųjų kiek ugnelė pa-
szlavė gėrybės, sunku ispėti.
Gaisrui smarkiai plėtojantės,
apėmė gyventojus baimė; ro-
dėsi, jog nebus rodos apmal-
szinimui gaisro ir turės ugnelė
visą miestą paszluoti. Ugnag-
gesiai isz visų aplinkinių mies-
tų ant duoto signalo, su žaibo
greitumu pribuvo ir dvejetą
dienų darbavos, pakol apmal-
szino isismarkavusia ugnelę.
Mūsų laimė, kad lietuvių ap-
gyventos miesto dalies ugnelė
toli nepasiekė.

Bet lietuviai tą paczią die-
ną, isz pat ryto, tarp savęs tu-

rėjo kitoki nesmagumą. Lie-
tuvis Kazys Bukevyczius iszo-
vė isz revolverio Andriui Mau-
ruczai į szoną. Maurucza pa-
sitaisys, kulka, įvartyta į szoną,
tapo gydytojaus iszimita. Bu-
kevyczius buvo suimtas, bet
dabar po bėla tapo paleistas.
Szovikui tas nemažai kasztuos,
o jo darbas užtrankė neiszpa-
sakytą gėdą ant visų vietinių
lietuvių.

Priežastis, dėlko szovė, nėra
zinoma. Tą patį nedėldienį
iszėjo paszautojo užsakai ir
butų utarninke buvę vestuvės,
kad nebutų ansai ismeigęs kul-
ką į szoną. Szovikas ir paszau-
tasis buvo iktol artymi drau-
gai. Jiedu mylėjo karcziamas
lankyti ir stiklelius tusztinti;
geresnių lietuviszkų susirinki-
mą nelabai mėgdavo, į bažny-
czią eidavo, pamokslų klausy-
davo. O dabar dar tankiaus
turės eiti, pakol gaus iszriszi-
mą už sudarkymą jaunikiui
szono. Kun. Saurusaitis nuo-
lat baudžia, kad žmonės ne-
skaitytų „bedieviskų“ laik-
raszczių. O jug kunigėlis ma-
to, kad tie, kurie skaito ko-
kiaus nors laikraszczius, tie ne-
siszauodo.

Visas garbingas lietuvaities,
kurios atsilankant p. Astrams-
kui, prie prakalbų dainavo
tautiszkas daineles ir
deklemacijas posmavo, zoko-
ninkas Saurusaitis nubaudė
tuo, kad uždraudė bažnyczioje
ant viszkų prie koro giedoti.
Mat, negalėdamas kiteip, tai
nors tokiu budu iszliejo pik-
tumą. Kas būtų tada, jei to-
kis zokoninkas turėtų valią
ant žmonių? Butų tikra vi-
durinių amžių iškvizicija!
Toks kunigas pats yra bedie-
vis, nes nesidrovi nekaltoms
mergaitėms uždaryti burną,
kad anos negarbintų Dievą.

Klausymas — už ką? už tai,
kad padainavo: „Nu, Lietuva!
nu, Dauguva!“ ir tt.

Tai jos dabar bedievės, jos
negali prie koro giedoti! Tai
gadynė! Tai kunigėlis, kokio

gal dar niekur iki sziol nebu-
vo!

Lietuvis.

Waterbury, Conn. Dieną
23 sausio tapo atloszta kome-
dija „Vaito pirszlystė“, kurią
parengė Sim. Daukanto Drau-
gystė; loszikai savo užduotis
gerai atliko ir publika buvo
užganėdinta. Vaito rolę loszė
K. Senkus, Zabilo — J. Ka-
zemėkas, Blino — F. Jeszins-
kas, Belazoro — J. Žeman-
tauskas, Franusės — Ona Mi-
kaicziutė, Szopienės — Ona
Avieciutė, Kacrės — Ona
Kulbokiutė, Rozalijos — Ur.
Segevycziutė ir Jono — Jonas
Sziulzinskas. Žmonių buvo
pilna svetainė ir draugystė tu-
rėjo užtektinai pelno.

V. J. Segevyczia.

Mahanoy Plane, Pa. Vie-
tinė Susiv. Liet. Am. kuopa
N 16, laikydama savo susirin-
kimą, apart atlikimo savo rei-
kalų, apsvarstė Philadelphi-
jos lietuvių atsiszaukimą į vi-
sas lietuviszkas parapijas ir
draugystes Suvienytose Val-
stijose ir Kanadoje. Tas atsi-
szaukimas ragina paduoti savo
nuomones ir balsus dalyke
gavimo lietuviszko vyskupo;
podraug tas atsiliepinimas kal-
bina, kad kiekvienas prita-
riantis prisijustų savo vardą į
Redakciją ir kad visi risztųsi
į vieną katalikų uniją, kuri
jau turi pasiskyrus ypatingą
komitetą vedimui to reikalo.

Perkratę tą užmanymą, mes
pasiliegame prie tokios nuo-
monės: tveriant daugelį kata-
likiszskų unijų, atsirastų tarp
Amerikos lietuvių daug nege-
rumų; privistų dar daugiaus
pravardziavimų vienų ant ki-
tų: jug matome, kaip susitvė-
rus Rymo Katalikų Susivieny-
jimui, pramanyta tiek pravar-
dziavimų, ypacz ant tų, kurie
nematė reikalo prigulėti į tą
Susiv. O antra, reiktų temyti
ant to, kad tvėrdami daug ko-
kių organizacijų arba unijų,
pradėsime griauti Susivienyji-

mą, po kurio globa galėtume beveik viską nuveikti.

Jeigu jau to reiktų, tai tas Philadelphijos draugysčių reikalavimas galėtų būti pavestas Centralizkam Komitetui Susiv. Liet. Am.; būtų parankiausias, vietoj siuntinėjimo vardų į Redakcijas, prisiųsti tam tikrus formulius į kiekvieną kuopą ar draugystę; vardus galima būtų rinkti ant tų formuliarų, kur kiekvienas pats pasirasztytų. Tie paraszai būtų prisiųsti į Centralizką Komitetą su pažymėjimu, kiek yra pritarianczių, o kiek ne.

Meldziame visuomenės išgildinti szį mūsų užmanymą.

Prez. *K. Ivanauckas*,
Skr. *M. Dauksza*.

Shenandoah, Pa. Persitikirinėš, kaip daug apgavysčių pasitaiko su laikrodėliais, laikau už savo priderystę persergėti Amerikos lietuvių, ypacz Szenandorieczių. Po lietuvių grinczias nuolat landzioja visoki žydai ir anglai, siulydami neva auksinius laikrodėlius; tankiausiai jie pameluoja, kad jam pristoko ant tikieta, tai noris užstatyti, arba kad laikrodėlis esąs vogtas, dėlto pigiai parduodamas. Nekartą iszvilioja nuo niszmanėlių po 10 ir 15 dol., o kitą sykį atiduoda ir už 5 dol.

Turiu pasakyti kad toki laikrodėliai kasztuoja tik \$2,25; jų antvoži bematant pajuosta, o vidnrys labai prastas ir pigiausias, koki tik randasi Amerikoje. Kad pritraukti pirkėją, duoda dovanų žiedą, kurs vertas vieną centą. Kitoje grinczioje pasiseka parduoti keletą laikrodėlių.

Toki valkatos, apgavę žmones, dar pasijuokia isz „polenderių“ kvailumo. Persergiu lietuvių, kad nepirkinėtų tokį pigų auksą, nes „pigią mėsą szunes ēda“. Mūsų broliai mėgsta pirkti pas svetimus, o nežino, ką perka. Daugumas ir isz biznierių palinkę žydams

tarnauti ir lenda pas juos pirkti, o nusipirkę atnesza pas lietuvių pasverti, — ar neapgaavo jo žydalis ir ar ne per brangiai užmokėta už pirkinį.

Patariu visiems lietuviams apsisaugoti nuo pirkimo tų niekam nevertų laikrodėlių.

M. Minkus.

Boston, Mass. Szio miesto lietuvių turėjo 16 sausio visuomeniszką susirinkimą, svetainėje po num. 318 W. Broadway, S. Boston'e. Iktol nebuvo Bostone susirinkimo, kurį būtų aplankęs toks apstus lietuvių skaitlius, kaip szitą sykį. Salė buvo pilnutėlė vyrų, kaip aižuolų, anot kun. Dilionio.

Svarbiausia vakaro dalis — buvo prakalbos. Atidarius virszininkui T. M. D. kuopos, p. M. Liubinui, susirinkimą, tapo perstatytas, kaip kalbėtojas, kun. Dilionis. Kalba buvo ilga, nes tęsėsi pustreczios valandos, bet už tai akyva ir pilna įturio. Kun. Dilionis kalbėjo nuo 7 iki 10 valandai ir tik neilgą tarpą užėmė kitas kalbėtojas p. V. Kudarauckas, kurs, norėdams užvaduoti kn. Dilionį, pratarė į klausytojus neilgais žodžiais, nes, kaip pats sakėsi, nebuvo pasiruosęs kalbėti.

Turime pripažinti kun. Dilionii, kad jis atliko savo užduotį kuogeriausiai. Jis palytėjo daug klausymų, ir visi tie klausymai buvo svarbus. Jis pradėjo nuo tautiszko Lietuvių Susivienijimo, kurs, garbingai žengdamas tiesiais keliais, suspėjo į teip trumpą laiką, į pusę metelio, užaugti iki 1500 sąnarių su kasa, kuri isznesza jau bemaž du tuktancziu dolerių.

Paskui kalbėtojas priminė užgimimą „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“, jos veiklumo pradžia, visokias kliutis, tas audras, kurias turėjo nuo savo prieszininkų atkelti; toliau kalbėjo apie draugystės iszbu-

jojimą, apie garbingą jos triušą, kuris kaip Amerikoje, teip ir Lietuvoje, neszė mūsų broliams szviesą, padidinęs ir padabinęs savo iszleidimais mūsų literaturą.

Toliau kalbėjo apie Lietuvos kankintinius, iszaiszkino isz paszaknių, kaip ir už ką jie kenczia, ir ragino visus, be skyriaus tikėjimo ir pažvalgų, aukauti kiek kas isztenka, nors ir po centą.

Geriausiai, vienog, patiko klausytojams ta prakalbų dalis, kur kun. Dilionis ragino visus lietuvių, kaipo brolius, kaipo vienos motinos sunus, gyventi meilėje, sutikime, vienybėje, vienas kitą nepravardziuoti, nevadinti dzukais, kauniszkais, vilenczikais, suvalczikais ir tt. Nepridera žiurėti kits kito pažvalgų arba tikėjimo: kas į kokią bažnyčią nori, tegul eina — kas į medinę, kas į muringę, kad tik būtų geras lietuvis. Kiekvieno lietuvių priderystė — pirmiausiai buti lietuviu ir visada turėti atminime lietuvisystę.

Tokiomis prakalbomis kun. Dilionis užganėdino visus klausytojus, kurie gausiais delnų plojimais iszreiszkė jam padėkavonę. *J. Raulynaitis.*

Girardville, Pa. Apie naujus metus turėjome balių, įtaisytą ant naudos vieno draugo Tam. Jakubonio, suzeisto prie darbo kasyklėse; žmogus jau deszimtas mėnesis negali dirbti. Sveczių prisirinko pusėtinai ir visi labai dailiai elgėsi. Isz tokių gražių susirinkimų reikia dziaugtis, tik gaila, kad ne visi panaszus į-zitą. Pameniu, kaip laikėme treczią lietuviszką balių; isz susirinkusių mažai kas mandagiai elgėsi, daugumas apsisvaigino stipriais gėrymais. Toki žmonės, budami neblaivi, tankiai kėsinasi ant žmogaus gyvasties; sztai 31 gruodžio viens prakirto kitam bile galvą be jokios priezasties.

Tai mat, koks supratimas tų, kurie vadina kitus bedieviais, ir neva gauda Dievą su burna, o su rankom kryžiuoja. Daro tai tik tamsybė. Pas mus daugumas bijosi paimti į rankas knygą arba laikaszti, ir kur-gi nesibijos, kad isz pamokslinyczios girdi tik prakėikimus ir bauginimus. Tokiu budu ir laikosi czia ta tamsybė, kuri reikalinga dvasiszkiems vadovams isznaudojimui žmonių. *Valnamanis.*

Hazleton, Pa. Per trejus metus savo gyvenimo Hazleton'e gana prisiziurėjau, kaip pas mūsų lietuvių beveik viskas eina be davado. Nors turiu pripažinti, kad mūsų žmonės nesiszalina nuo gerų darbų, jei yra kam atvesti juos ant tamtikro kelio. Teip, man pacziam prikabinus ir patarus, susitvėrė „lietuviszkas politikiszkas kliubas“, kurio užduotis platinti apszvietimą tarp savo brolių, pralavinti juos politikoje, užtarti skriaudziamus brolius ir tt. Bet, kaip visur, teip ir sziczia, geras darbas atitinka prieszininkus.

Kliubas norėjo uždėti savo knygyną; kadangi iszteklius dar nedidelis, tai buvo užmanyta, idant nors pusė sąnarių skaitytų koki lietuviszką laikaszti. Prie to, kliubas tikėjosi, kad iszleistuvės suszelps knygyną, padovanodamos po kelis ekzemplierius savo iszleidimo knygų. Bet sztai dągirdo apie knygyną kunigas ir, pasiszaukęs prezidentą, uždraudė jam parsikviesti „Vienybę“ su „Lietuva“, kaipo bedieviszkus. Prezidentas, nenorėdams užtraukti ant kliubo kunigo piktumo, paliko tą dalyką iki tolesniam laikui. Bet ant to viskas nepasibaigė: 6 sausio suszauktas buvo parapijos mitingas; bet leido tik tuos, kurie nepriguli į kliubą, o priesz kliubinius duris užrakino.

Hazleton'e yra apie 400 lietuvių; draugystės dvi: viena szv. Petro ir Povylo, o kita szv. Kazimiero; isz tų paczių žmonių susitvėres ir kliubas, kuriame 53 sąnariai; 41 isz jų turi valstiečių rasztus.

Czia yra ir gerai prasilavę nusių vyrų, bet jie visi, nuleidę rankas, atsiduoda Dievo ir savo piemens valiai.

Matydams, kad „ar eisi per dvarą — musz, ar neisi per dvarą — musz“, asz vėl pakėliau klausymą apie knygyną. Kunigas, dagirdęs, kad visi nori to knygyno, pradėjo mokinti, koks turi būti tas knygynas: reikia užsiraszyti „gerus“ laikraszczius, kaip „Žvaigždė“, „Kataliką“ ir tt. Bet, kaip rodos, žmonės atsigeria Amerikoje arbatos ir be kunigo. Rasi, ir mes apsieisime be svetimų rodų. *And. Kaminskas.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

New York City. T. M. Dr. Centr. Komitetas po pereitų rinkimų tik tiek apgarsino, kas iszrinktas, o kitus reikalus apleido.

Reiktų komitetui suvesti į davadą nutarimų rezultatus, ypacz apie iszleidimą Dr. V. Kudirkos biographijos. Antru svarbiu daigtu yra, kad isztikro draugystė imtųsi prie szelpimo einančių mokslan lietuvaiczių. Nepagarsinus rezoliucijų, draugai gali nezinot, koks dalykas bus atnestas, o koks iszpildytas.

Bet kad draugystė imtųsi į szelpimą mokslan einančių ir įvesta būtų į Centr. Kom. rėdą, būtų szventas dalykas, o draug-tautiečiai, matydami, jog draugystė apsiėmė atlikti didelį ir svarbų darbą, be abejonės, vietoj 60 c., mokėtų ant metų vieną dol. be atsakymo. Rods, ir pirmiaus buvo mislis įneszta, kad mokestį padidint iki vieno dol. ant metų, bet kad vien tik ant iszleidimo

knygų, tai nerado pritarimo. Isz mokesties po 1 dol. ant metų pusę pinigų prigulėtų apverstai ant iszleidimo knygų, o antrą pusę szelpimui einančios mokslan jaunuomenės. Teiksis draugai tą svarbų reikalą varyt pryszakyn.

J. Naujokas.

Chicago, Ill. 19 sausio ant T. M. Dr. kuopos susirinkimo, apart kitų nusprendimų, buvo nutarta paduoti kitų kuopų apsvarstymui:

Kad surinkti visą istoriją nuo užsidėjimo Tėv. Myl. Dr., apie svarbesnes korespondencijas ir t.t.; o viskas kad būtų atspaudinta į knygą. Tai būtų naudinga dėl propagandos, ir naujai pristojantis sąnarys galėtų isz tos knygelės matyti darbus ir naudą, draugystės atliktus. Kuopos sekretorius, *M. J. Damijonaitis.*

Boston, Mass. 26 sausio T. M. Dr. So. Boston kuopa laikė susirinkimą, ant kurio užimokėjo 6 sąnariai po 60ct. ir prisiraszė 3 nauji. Guodotinas tautietis A. Ramanauckas pasiulė vargonus, kad mūsų kuopa apsiimtų užmokėti jam \$30,00 (o už kuriuos yra mokėta \$130,00) ir iszleistų ant laimikio, o likusį pelną (virsz \$30,00) paskirtų į T. M. Dr. centr. kasą. Kitas tautietis J. Jeruszevyczia paaukavo paauksuotą \$10,00 vertės laikrodėlį, teip gi T.M.D. naudai. Mūsų kuopa su dėkingumu abi tas dovanas priėmė ir iszrinko komitetą, kurs parupis tikietus ir susižinos su centr. kom., kad jis teiktųsi prisiųsti mus kuopai visų kitų kuopų antraszus dėl iszsiuntinėjimo visoms tikietų. Gavę nuo centr. kom. kuopų antraszus, iszsiuntinėsim visoms kuopoms, po kiek kuriai (pagal daugumą sąnarių) iszpuls, ar gal lygiai visiems. Tikietai labai pigus, nes tik po 25 ct. Kiekvienas tautietis, pirkdams teip pigiai

vieną ar kelis tikietus, nepavargs, o gali laimėti gerą daigtą; o be to toks tautietis pasirodys, kad jis yra tikru tėvynės mylėtoju.

Užtai gi atsiszaukia mūsų kuopą į visas kitas kuopas ir jų komitetus, o po draug ir į visus geros valios lietuvius, kad pagelbėtų mums visi, kiek kas isz gali, iszparduot visus tikietus iki 5 d. birželio 1902 m., o traukimas atsibus 4 d. liepos. Per tai visos kupos yra užpraszos isz anksto, kad iki tai dienai, t. y. iki 5 birželio, neatbutinai sugražintų pinigų ar tikietus, nes antraip pakyla rugojimai, kad, dėl neprisiuntimo pinigų ar tikietų reikia viską atidėti ant toliaus.

Sekr. *J. Raulynaitis.*

N. 34 kuopa East St. Louis, Ill. naujai prisiraszė ir užm.:

1351 S. Jocis	60
1352 K. Burneika	60
1353 Z. Smilingis	60
1354 F. Medelszteinas	60
1355 S. Girzadas	30
1356 A. Adomaitis	30
1357 M. Judinskas	25
Seni: J. Szpakauckas	60
S. Vencius	60
J. J. Razokas	60
K. Rauba	60
A. Lukoszius	60
V. Jokubaitis	60

N. 12 kuopa So. Boston, Mass. nauji:

1358 J. Matukaitis	1,20
1359 V. Narbutas	60
1360 P. Agurkis	30
1361 J. Daugirda	60
Seni: J. Tamulynas	60
J. Raulynaitis	60
M. Stelmokas	60
P. Vyszniauckas	60
J. Slarinokas	60

N. 19 kuopa Chicago, Ill. nauji:

1362 A. Bijanskis	60
1363 J. Janczauckas	60
Seni: S. Ambrozevyczia	60
M. J. Damijonaitis	60
L. Varaszkevyczia	60
P. Kryzevyczia	60
V. Miszeika	60

J. Gerijotas	60
K. Mickevyczia	60
K. Laudanskis	60
J. Grite	60
A. Lialis	60
M. Kanapeckas	60
J. Kanapeckaitė	60
K. Rutkauckas	60

N. 8 kuopa Newark, N.J. nauji:

1364 A. Stanelis	60
1365 P. Kairuksztis	60
1366 E. Pontusas	60
Seni: D. Zaviszis	60
J. Andriuszis	60
J. Zaromskis	60
K. Dominauckas	60
J. Tamosziunas	60
S. Vidginis	60
A. Strolkus	95
A. Kairuksztis	60

N. 28 kuopa Baltimore, Md. nauji:

1367 J. Bindokas	60
1368 S. Urlakis	60
Seni: V. Želvys	60
J. Ilgunas	60

N. 29 Glen Lyon ir Wanamie, Pa. nauji:

1369 A. Szukvietis	60
1370 J. Prusaitis	60
J. Slitskis	60

Baldwinsville, Mass. 60
Sekretorius *A. Ilgunas.*

Kasos stovis.

Į p l a u k i m a i :
Nuo gruodžio mėn. 1901 m. likosi kasoje 232,27

Kuopos įmokėjo:

Gilberton, Pa.	9,05
Edwardsville, Pa.	9,60
Pittsburg, Pa.	4,15
Chicago, Ill.	8,40
East St. Louis, Ill.	6,85
So. Boston, Mass.	10,25
Newark, N. J.	15,25
So. Boston, Mass.	4,50
J. Szerys,	
Boad Brook, Conn.	1,05
J. Slitskis,	
Baldwinsville, Mass.	60
J. Tamulinas,	
Boston, Mass.	60
M. Stelmokas, „ „	60

Isz viso \$303,17

I s z m o k ė j i m a i :	
Isziuntinėjimai knygelijų „Baudžiava”	45
Laiszkams markės	24
Lieka kasoje	\$302,48
Kasier. <i>A. Olszevskis.</i>	

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos įmokėjo:	
27 Newark, N. J.	7,00
29 Westville, Ill.	12,50
16 Mahanoy Plane, Pa.	2,00
12 Nanticoke, Pa.	5,00
3 Elizabeth, N. J.	1,00
Buvo	\$1888,15
Viso	\$1915,65
Kasier. <i>T. Pauksztis.</i>	

Atsiliepinimas.

P. Grigui, Brockton, Mas.

Ponas Grigas teiksis tikrai paprašyti p. Radzevyciaus, kad jis grynai peržiūrėtų, kas kokius pinigus iš Brocktono jam prisiuntė, ir tada atras, kad pinigai, mano siūsti, p. Radzevyciaus priimti ir „Tėvynėje” įeigoje pagarsinti, kas ir kasieriaus knygoje taip pat stovi, o kvitą prasčiau p. Rad., kad jums išsiųstų.

Kas link prisiųstų pinigų už „Tėvynę” kaip prenumeratą tik skaitytojų, tie kasai pono Radzevyciaus nepriklausė, bet priklausė spaustuovės reikalams; ir, pons Grige, paprašyk p. Radzevyciaus, kad jis pažiūrėtų, ir ar-gi nerastas, kad prenumeratoriškus pinigus jis sugražino man? Jeigu p. Radzevycius to nerastas, tai asz turiu jo kvitas, prisiųstas man. Tada pasirodys, ar turite reikalą klausti manęs *kur jie?*

T. Astramskas.

Pakvietimas.

Atvykusiems iš Lietuvos į Ameriką mūsų bendrataučiams tankiai atsitaiko išbūti emigrantų namuose, ant salos Ellis Island, po keletą dienų, o kartais ir savaiczių, dėl

yvairių priežasčių: vieni laukia atsiunciant pinigų, kiti apsirgus pacziai arba vaikui, turi laukti iki pasveiksiant. Prie tokių aplinkybių, butų didžiai naudinga, kad toki užsilikusieji tautiečiai turėtų kuonodaugiausiai medegos pasiskaityti. Kaip asz esu užtėmyjęs, ateiviai—lietuviai labai linkę į skaitymą, o toks netikėtas susipažinimas su lietuviskais laikraszcziais ir knygutėmis dāro juose gana žymų įspūdį, kurs gali atneszti ilgai gerus vaisius.

Iksziol mes gauname tik po tris „Vienybės” ekzemplierius, bet to visai neužtenka prie daugybės ateivių. Dėlto malonu butų, kad kiekvienas tautietis, perskaitęs savo laikrasztį, jei nerenka jo už visus metus, atsiųstų atlikusį numerį į emigrantų namą ant mano vardo. Knygelės taip gi labai pageidautinos. Ypacz tikiuosi, kad „Lietuva” atsilieps, prisiųsdama keletą ekzemplierių.

V. Jankovski,

Ellis Island,

New York Harbor.

Baltramiejaus naktis.

(Žiur. 6 num.)

Prospero Merimee.

Isz seno minykų klišoztoriaus, kurį jau pirma miesto valdžia buvo atėmus nuo zokoninkų, padarė apgulimo laike ligonbutį sužeistiems. Akmeninės grindys mažoje koplyczioje, isz kurios buvo iszreszti suolai, altorius ir visi papuoszimai, dabar buvo iszklotos sziaudais ir szieniu: tē guldydavo prastus kareivius. Valgomasis kambarys buvo paskirtas oficierams ir bajorams. Tai buvo ruimingas kambarys, apmusztas senu aržuolu, su placziais įlenktais langais, per kuriuos ējo gana szviesos, idant daryti operacijas su daugeliu sužeistųjų.

Tē tai, ant szieniko, apszlakstyto jo paties krauju ir krau-

ju daugelio kitų nelaimingųjų, gulėjo kapitonas Jurgis. Sziaudų pundelis buvo jam pogalvio vietoje. Ką-tik buvo nuėmę nuo jo gelezinius szarvus, o teipgi praplėsę žiponą ir marszkinius. Jį nudengė iki juostai, bet deszinėji ranka liko szarvuos ir geležinėje pirsztinėje. Kareivis stabdė bėgantį isz žaisdų kraują. Viena žaisda buvo pilve, tuoj žemiaus szarvų, o kita, lengva, ant kairėsės rankos. Bernardas teip buvo apimtas gailesczio, jog negalėjo suteikti kokią-nors paszelpą. Jis vaitojo, parklupęs ant kelių, raitėsi po grindis ir nusiminusiu balsu kaltino savę už nužudymą brolio, visų-meiliausio ir gerų-geriausio savo draugo. Tuotarpu pats kapitonas buvo pilnas ramumo ir stengėsi numalszinti nusiminusį brolių.

Dviejuose zingsniuose nuo Jurgio guolio tysojo kitas szienikas, ant kurio gulėjo Bevil le, teipgi labai sunkiam padėjime. Jo veidas visai nereiskė tos protingos ramybės, kuri buvo matyt ant kapitono veido. Upais jis isz gilumų sustenėdavo ir žiūrėjosi į savo sėbrą, lyg meldamas nuo jo nors trupuczio drāsos ir vyriskumo.

Apysenis žmogus, kokių keturių deszimtų metų, sausas, liesas ir visas raukszlėtas, įsprudino į kambarį ir priėjo prie kapitono Jurgio. Rankose jis laikė žalsvą maiszelį, kur girdėti buvo barszkėjimas, kurs pripildė iszgāscziu nelaimingus ligonius. Tai buvo p. Brisart, gana buklus savo gadynėje chirurgas, mokintis ir draugas garsingo Ambroise'o Parė. Jis ką-tik buvo atlikęs keletą operacijų, nes jo rankos buvo užkasotos iki alkunių, o jis pats prisi-dengęs perdēm sukruvinta pri-kyszte.

— Ko jums reikia nuo manęs ir kas jus per vienas? —

paklausė jo Jurgis.

— Asz — chirurgas, gerasis mano bajore; ir jei jus nežinote Brisart'o vardo, tai dėlto, kad jus nežinote daugelio dalykų. Na gi, drāsioji avyte! drutinkitės... Asz, Dievui dėkui, neprastai iszmanau apie žaisdas; ir asz norėcziau turėti dabar tiek maiszių su tukstancziu livrų, kiek asz esu iszėmęs kulkų isz tų žmonių, kurie szia dien teippat sveiki, kaip asz.

— Na, gerai, daktare! Pasakykit man teisybę! Jug szuvis mirtinas, kaip asz numanau?

Daktaras iszpradzių apžiūrėjo kaireją ranką ir pratarė:

— Tai menkniekis!

Paskui jis ėmė cziupinėti kitą žaisdą; nuo tos skaudzios operacijos Jurgis neiszkentė nesusiraukęs. Deszineja ranka jis gana smarkiai atstumė daktaro ranką.

— Po szimto nebuvėlių! Nekaisziokit giliaus, paszėlęs daktare! — suszuko. — Isz jusų veido asz matau, kad jau man ir teip po gyvascziai.

— Matote, gerasis mano bajore, asz drucziai bijausi, kad kulka persmeigė įstrizai apatinę pilvo dalį ir, pakilus augsztya, įstrigo nugarkaulyje, kurį mes graikiszka vadiname *rachis*. Manę priverczia teip mislyti jusų kojos, kurios jau nekruta ir visai atszalo. Szitas yra tikriausias ženklas. Tokiam atvėjyj....

— Szuvis įdurmu, kulka nugarkaulyj! Po plynių, daktare! daugiaus nē nereikia, kad nubugdinti pas pratėvius menką žmogų. Ak, nekan-kinkite manęs ilgiaus, ir duokite man ramiai numirti!

— Ne, jis liks gyvas! Jis gyvas bus, — suriko Bernardas, įstelgęs paklydusį žvilgį į daktarą ir smarkiai suspaudęs jo ranką.

— Beje, rasi, dar dvejetą valandų, dėlto kad kapitonas drutokas vyras, — szaltai at-

rémė Brisart.

Bernardas vėl parpuolė ant kelių, nustvėrė deszinę kapito no ranką ir cziurksniais laistė aszaras ant geležinės pirsztinės, kuria buvo ranka apmauta.

— Dvi valandas? — praszneko Jurgis. — Juo geriausias mislyjau, kad man reiks ilgiaus kentėti.

— Ne, tai negalimas daigtas! — suszuko, vaitodamas, Bernardas. — Jurgi, tu nemirsi! Brolis negali numirti iš brolio rankos.

— Na-gi, nurimk, ir pasiiliauk bebakstęs manę! Kiekvienas tavo krustelėjimas atsiliepia tę. Man dabar neteip skauda; kad tik nesitęstų ilgai....

Bernardas susmuko ties sieniku, nuleidęs galvą ir uždenkęs veidą delnais. Jis sėdėjo nejudėdamas ir tartum apmirė; tik kuno trukcizojimai, tartum mėszlungis, kratė jį, o kartkarcziais iš jo krutinės sunkiai veržėsi nežmoniszkas dejavimas.

Daktars keliais sykiais apraisziojo žaisdas tik delto, kad sustabdyti bėgant kraują, o paskui lyg nė kam-ko nuszuostė savo instrumentą.

— Asz jums labai patariu pasiruoszi, — tarė jis. — Jei jus norite pastoriaus, tai jų czia gana. O jei velyjate kunigą, tai jums atsiųs. Asz kątik macziau zokoninką, kurį mūsų vyrai suėmę parsivedė. A, sztai jis klauso iszpažinties to mirsztancio oficiero isz papistų.

— Duokit man atsigerti, — tarė kapitonas.

— Dieve jus gelbėk! Tada jus numirsite valanda ankszciaus.

— Ar gyvasties valanda atstoja vyno stiklo! Na, sudiev, daktare! Sztai szalia manęs jus laukia kas nerimaudamas.

— Ką-gi atsiųsti jums — pastorių ar minyką?

— Nė tą, nė kitą.

— Kaip tai?

— Palikit man szventą ramybę.

Daktaras truktelejo pecziais ir nuėjo pas Beville'į.

— Užsikeikiu barsda! — suszuko jis. — Tai puiki žaisda. Ta velnio sėkla — laisvanoriai musza, tartum kurtiniai.

— Asz pasveiksiu, ar ne teisybė? — iszstenėjo suzeistasis silpnu balsu.

— Atsikvėpkit, — pasakė daktaras Brisart.

Tada girdėti buvo silpnas szvilpimas: tai oras iszsiveržė isz Beville'io krutinės, lygiai kaip isz jo žaisdos ir isz burnos; tirsztas kraujas pludo, tartum raudonos putos.

Daktaras szvilpterėjo, lyg pamėgzdziodamas tą keistą garsą, paskui greit uždėjo ryszį ir, nepasakęs nė žodžio, paėmė savo maiszelį, norėdamas eiti szalin. Tuotarpu Beville'io akys, tartum dvi liepsnojančios žarijos, tėmyjo kiekvieną jo pasijudinimą.

— Na, ką-gi daktare? — paklausė jis drebančiu balsu.

— Ruoszkitės į amžiną kelionę, — atitarė daktaras szal tai ir nuspuđino szalin.

— O, varge! numirti tokiam jaunam! — sustenėjo nelaimingas Beville, guldydamas galvą ant sziaudų ryszio, kurs užvadavo jam pogalvį.

Kapitonas Jurgis praszė gerti, bet niekas nedrįso duoti jam vandens stiklo, idant nepaskubinti jo mirimo. Ypatinga gailėstis, kuri nori pailginti kentėjimą!

Į tą tarpą įėjo į kambarį La-Noue su vokiszku kapitonu Dietrichu ir daugeliu kitų oficierių, norėdami pažiurėti suzeistųjų. Jie visi sustojo aplink Jurgio patalą; ir La-Noue, rymodams ant kardo rankenos, žiurėjo į abu broliu žvilgiu, kuris reiszė gilų sujudimą.

Jurgis užtėmyjo plėczkutę, pakabintą prie vokiszko kapitono juostos.

— Kapitone, — pratarė jis, — jus esat senas kareivis?

— Teip, senas kareivis. Parako dumas baltina barsdą greicziaus, negu metal. Manę vadina Dietrichu Hornstein.

— Pasakykit, ką jus darytumėte, turėdami tokią, kaip mano, žaisdą?

Kapitonas Dietrich pažiurėjo valandėlę į jo žaisdas, kaip žmogus, papratęs matyti jas ir spręsti apie jų svarbą.

— Asz susitaikincziau su savo sąžine, — atsakė jis, — ir papraszcziau gero stiklo reinvyno, jei atsirastų kur arti kokia stiklinė.

— Na, matot, asz praszau jų nors kelių laszų netikusio jų laroszeliszkie vyno, o tie kvailiai nenori man duoti.

Dietrich atriszo diktoką savo plėczkutę, norėdamas paduoti ją suzeistamjam.

— Ką jus darote, kapitone! — suszuko viens muszkieteris. — Daktaras sakė, kad jis tuoj mirs, jei tik atsigers.

— O kas czia blogo! Jis bent įgys sziek-tiek smagumo priesz mirsiant. Tekit, szaunisis sėbre; man koktu, kad negaliu pasiulyti jums geresnio vyno.

— Jus patogus vyras, kapitone Dietrich, — pasakė Jurgis, iszgėręs vyno.

Paskui jis atkiszo plėczkutę savo kaimynui, sakydamas:

— O tu, vargsze Beville, nenori sekti mano budą?

Bet Beville tik tylomis pamosavo galva.

Bus dar.

Mokslo patyrimai.

— Szirdis gali gyvuoti, iszimta isz kuno. Petropilėje, drs A. Kuliabko neseniai rodė biologiszkam skyriuje Draugystės apsaugojimo sveikatos gyvą szirdį, iszpiautą isz kraliko (truszkie), kuri nepaliové plakus (pulsavus) per keletą valandų.

Mokslincziai jau nuo seniai

bandydavo isztirti, ar viena szirdis, iszimta isz gyvulio kuno, gali dar gyvuoti; pirmutinis drs Ludwig Leipzige darė mėginimus su sziltakraujų gyvulių szirdimis, bet jam nepasisekė nieko tame atsiekti. Tik drui Lonkui ant neseniai atlikto susivaziavimo gamtos mokslinczių Turine (Italijoje) pasisekė parodyti, kaip kraliko szirdis, iszpiauta, gyvojo ir plakė keletą isztisų valandų. Vienog, p. Kuliabko pastatė tuos bandymus ant tobulesnio pamato.

Pasirodo, kad gamta apdovanojo szirdį ypatingu gyvumu, per ką ji ilgai nenustoja savo veiklumo, kad ir iszimta isz organizmo, vienog tik tada, jei szirdies sienutės gauna tamtikrą maistą. Bandymą daro sziteip: per szirdies virszunę, vadinamą aorta, su stiklinės dudutės pagelba, laisto tamtikrą physiologiszką skystimą isz indo, pastatyto reikalingoje augsztumoje. Skystimas, tolydzios arba protarpiais, turi buti gaivinamas rugsztadariu ir prilaikomas tokioj szilumoje, kokia buna gyvam kune.

Bet ir vartojant tokį skystimą, szirdis paliaudavo plakus po vienos arba pusantros valandos. Per tai reikėjo susekti kokį maistą ir szirdies sienutėms. Tokią gaivancziają medegą atrado vynuogių cukruje arba dekstrozoje, imant labai mažą dalelę — vieną ant szimto.

Iszpiauta kraliko szirdis, zinoma, sustoja ir numirszta; tokiam padėjime galima laikyti ją dvideszimts minutų. Bet jei tada įpilti per aortą skystimo, apie kurį augszciaus minėjome, tai szirdis atgyja ir pradėda plakti (pulsuoti) kaip ir gyvam kune. Jei skystimo sziluma lygi yra kuno szilumai ir jei netruksta rugsztadariu, tai szirdis gali gyvuoti nuo 7 iki 12 valandų ir tik tada nusilpsta ir mirszta.

Jei, darant tokį bandymą, paliauja leidę skystimą, tai szirdis apmirszta ir nustoja gyvumo ženklų. Bet ėmus po 20 minutų vėl pilti tą skystimą, ji vėl atgyja. Kuliabkosykį rodė studentams tą mėginimą, o pabaigęs nusineszė kraliko szirdį per szaltį Mokslų Akademiją ir numetė ją į kampą, kaipo atlikusį daigtą. Praslinkus 20 ar 25 minutoms, jis tydzia paziurėjo, kas atsitiko su szirdzia, pabuvus ant szalczio. Jis nuėjo į laboratoriją ir atkartoję tą bandymą, kaip paprastai daroma. Nepaalsinamas organas, net po tokio ziaurais su juo apsiėjimo, vėl atgijo ir pradėjo plakti.

Isz to p. Kuliabko iszveda, kad szirdis pas sziltakrauję gyvunę nenumirszta teip greit, kaip visiems rodėsi; dēlto daktarams iszpuola nepamesti teip greit vilties atgaivinimo žmogaus, kad szirdis ir paliaus taksėjus. Galimas daigtas, kad jeigu į tą laiką įleisti žmogui fiziologiszko skystimo, tai organizmas atgis ir vėl pradės dirbti. Isz tos pusės žiurint, ant susivaziavimo Turine mokslincziai nurodė, kad atsigaunancziam ligoniui reikia daug gerti.

Gali buti, kad szitas naujas patyrimas su fiziologiszku skystimu ras pritaikymę chirurgijoje prie kuno suzeidimų; jei chirurgai atras kokį budę maitinti neliaujant szirdies sienutes, tai toki ligoniai galės iszlikti gyvi net tokiuose sunkiuose atvėjuose, kada jie dar mirszta. Minėtasis tyrinėtojas bandė daryti tą pat su paukszcziais; nors sparnoczų kraujas greit sustingsta ir sukepa, bet ir czia pasisekė atgaivinti visztų ir karvelių szirdis, praslinkus net pusei valandos nuo iszpiovimo.

Kaip tę nebutų, szitas patyrimas, jei jis nusiseks, turės didelę svarbę žmonių ligose.

-- *Stiklinis grendymas.* Pa-ryžiuje, tulas iszradėjas Garcher daro bandymus su savo pramanytu stikliniu grendymu (bruku). Medega, kurią jis vartoja tam dalykui, padaryta isz sumalto stiklo, kuri pervaro paskui per augsztę karsztį ir didelę sunkumą (spaudimą). Toji medega daug tandesnė arba glaudesnė, negu visų geriausias granitas; ji atlaiko sunkumą 10,000 svarų ant vieno keturkampio colio. Kad suskaldyti plytą, padarytą isz tos medegos, reiktų, kad ant jos nukristų sunkuma isz kokių 5 tonų (300 pudų) nuo trijų pėdų augszczio.

Iszradėjas jau įtaisė savo pinigais tokį grendymą keliose vietose, kur reikia atkelti didziausias sunkumas. Jei bus po 6 metų pripazinta, kad tas grendymas yra nutikęs, tai darys tokį pat daugelyje vietų. Garcher apsiėmė savo pinigais nuimti szalin stiklinį savo grendymą, jei jis pasirodys negeras, ir isz-naujo įtaisyti pirma buvusį grendymą.

-- *Didziojo Okeano giluma.* Mokslinczius A. Agassiz, plaukiodams po Didijį arba Tykųjį (Pacific) didmarį, ant amerikiszko laivo „Albatross“, tarp kitų savo tyrinėjimų, susėkė to okeano gylį yvairiose vietose. Plaukiant nuo San-Francisco pro salas Taiiti ir Fiji, jis padarė 250 iszmatavimų; į sziaurę nuo Mauricijaus salų, tę, kur dar nebuvo mėginta matuoti, Agassiz atrado baisią gilumą nuo 4,600 iki 5,800 metrų (nuo 2152 iki 2720 sieksnių). Dar didesnė giluma pasirodė į piet-ryczius nuo salos Tongo, kur dugną pasiekė per 8000 metrų (3750 sieksnių). Tose vietose, kur 7626 metrai gylio, gerai pasisekė medzioklė ant marių gyvunų, isz ko matyt, kad tie gyvunai gali vadžiotis ir didelėse gilumose.

Psykologija.

(Žiur. 6 num.)

Kitas klausymas apie artymystę kuno ir proto kyla kaslink valgio. Bent negalima iszmiuruoti pasididinimą protiszko darbo privalgius; tacziaus turime tiesą, sakydami, kad tvirtas, gausiai apdovantos protas negali užgyvendinti prastai maitinamą kunę, nors istorija mums rodo, jog tas arba kitas garsus rasztinukas arba galvoczius gyveno kokio je pasziurėje ir menkai kuomito. Jeigu tai butų tiesa, tai tokis atsitikimas butų visgi labai retas. Bet daleidziant ir tai, kad tos ypotos tiek protiszko darbo nuveikė teip mintant, panlausime, ką butų jie nuveikę ir ant kiek butų jų gyvastis pasiilginus, jeigu butų laikas nuo laiko ir gerai valgę?

Yra tokia tiesa kaip protiszkos, teip ir kuniszkos higienos, kad yra toli geriaus skūpėtis viskame, bet neskriausti savę ant maisto -- sotaus, skanaus ir apstaus.

Prie prasto maisto bus prastas kraujas ir dar to paties stokuos, dēlto ir baduojanczios smegens pristoks oxygeno. Tokios smegens buna visuomet nuilse, iszlėto atsiliepia ir abejojancziai dirba; ir tokios nuvargę užnuodyti smegens negali atlaikyti augszto laipsnio minczų jų vaiskume. Dēlto gi augintojai ir auklėtojai vaikų turėtų atkreipti atydą ant jaunuomenės, idant butų priderancziai iszrisztas tas maitinimo klausymas.

Maszina, turinti spēką ptraukti trukį nuo 1000 tonų svarumo mylią į tris minutes, niekuomet to nepadarys su sunkesniu kroviniu. Teip ir su kudikiu: kiekvienas darbas reikalauja tam tikros dalies protiszkos energijos, ir be užtektino maisto užlaikymui smegenų, tas darbas bus sziek tiek nedabaigtas. Visuomenė turi klaidingą supratimą apie

maitinimą vaikų abelnai. Paprastai esti nedaszerti, permažai esti keicziamas jų maistas, o tas pats maistas neturi maitinanczių dalių, teip reikalingų kudikio sistemai.

Jeigu daleisime, kad nuo ankscziausio laiko mes iszpildysime kudikio norus suteikime valgio, suvis nebus blogų pasekmių nė vėliaus.

Tik dirstelkim į Spencerio paaiszkinimą to klausymo isz fiziologiszkos pusės.

Kudikis tankiausiai praszo saldumynų, cukraus, neprinokusių vaisių, mėsos etc. Yra zinoma, kad cukrus yra reikalingas gyvybės iszdirbystėje (processe) ir kad daugelis maisto mūsų kune persidirba į cukrų, kurs pagimdo pajiegą gaminimui szilumos.

Teipgi veik visuomet vaikai nemėgsta riebių valgių, kurie teipgi szilumą gamina; jei vaikai nieko riebaus nenaudoja, tai jiems reikia dar daugiau cukraus.

Geidavimas vaisių yra normaliszkas, kadangi jų ruksztys veikia kaipo stiprintojai. Datirta, kad jei tokio valgio kudikiams neduoda ir tą geidulį teip ilgai neužganėdina, tai galop, kad ir daleidzia tą valgį, kudikis, perdaug sunaudodamas jų, apserga. Vėla penėjimas mėsa jaunų kudikių nuo trijų ir daugiau metų amžiaus, padarys stipresnį ir veiklesnį vaiką, už tą, kurs prie to pat didumo ir svarumo penisi kitkuo.

Vaikams, dar daugiau negu suaugusiems, reikia stiprianczio maisto, teip kad netiktai susidėtų gana kasdieniniems reikalavimams, bet ir daugiau augimui, jeigu geidziame seikiausio iszaugimo.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Parsiduoda lotai ant pigių iszlygų, South Wilkes-Barre, prekė nuo 200 iki 800 mokant po \$500 ant mėn., dasiznokit pas J. J. Pauksztį.

Isz visur.

Laikraszciai pranesza apie sudegimą garsingo pravoslavų kliosistoriats ant kalno Athos (rusai vadina jį Afon), Turkijoje; pats archimandritas (perdėtinis) ir 9 minykai zuvo liepsnose, o 20 sunkiai apsvilo. Pragaiszties ugnelė pridarius ant 100,000. Tą vietą visi pravoslavai laiko didelėje garbėje, beveik teip, kaip katalikai Rymą.

Rusijoje žada valdžia įvesti naują kodeksą apie prasizengimus ir baudas vietoje persekėjusio isz gadynės Mykolo I (1845 m.); tarp kito, už kaltes jau nevarys į Siberiją; bus tik kalėjimo bausmės. Mirties baudą nauji įstatymai visai panaikysią (iksziol mirtim bausdavo prasizengusius priesz carą ir galėdavo sudas nubausiti už tėvažudystę). Straikas iksziol Rusijoje laikomas už didelį nusidėjimą, bet nauji įstatymai jo nepripažįsta už prasizengimą.

Vokietijos kaizeris, szvęsdamas savo apvainikavimo dieną, dovanojo 2460 kryžių ir ordenų yvairioms ypatoms. Atsirado 27 toki riestasprandziai, kad už tuos kryžius padėkavojo ir... nepriėmė.

Lenkiszka miestelį Września (Poznanijoje, Prūsų Lenkijoje), kur vaikai mokslinyciose nenorėjo mokintis vokiszkaipoterių, isztiko vokiečių bausmė. Pirma, valdžia atėmė 5, 400 markių pašelpos, kuriuos duodavo tam pavargusiam miesteliui, o antra, pastatė tądubatalijonu kareivių, kurie skriaus gyventojus. Bet kas jau visai žemina vokiečius, tai tas dalykas, kad vokiszki laikraszciai dziaugiasi, jog vokiszki saldota mokėsią suvokietinti ir „į dorą atvesti“ lenkų merginas.

Kur musu iszganymas?

P. Daujotas.

(Tąsa.)

Tokiose sąlygose pasisekė tuloms ypatoms įgyti šviesą. Vieni, susilyginę dabar su buvusiais savo prispaudėjais, susivienijo su jais, ir nieko anie nepadarė gero nuvargintai savo tautai: jie tapo vokiečiais, o latviams prazuvo. Kiti nevisai išsizadėjo tų, iš kurių tarpo jie išėjo tik ačiu laimingoms sąlygoms, kaip antai: patiko grapui ar baronui jo vežėjas, pakalikas, daržininkas, kurių sunums ponai palengvino pastojimą į mokyklas. Kurie nenorėjo išsizadėti savo tautos, buvo vokiečių neapkenčiami ir persekiojami. Jeigu atmįsime, kad žodžiai „latvis“ ir „muzikas“ (Bauer) skaitėsi koliojimais, tai lengva suprasti, kaip neapkenčiami buvo apšviestunai latviai, kurie dar nesuspėjo suvokietėti. Aišku, kad pirmoji kova už buseną turėjo tautiška varsą; visiems „laimingiems“ reikėjo susivienyti prašalinimui neapykantos vokiečių, kurie slėgė ir lupo žmones, o susilyginusių su anais latvių neprileisdavo prie lobio. Latviai apšviestunai užsigeidė naudotis iš žmonių tamsumo, kaip ir vokiečiai, o kad šitie nenorėjo prileisti, tai ir prasidėjo kova.

Kaip visur, teip ir pas latvius, žmonės prasčiokai mislyja, jam busią lengviaus, jeigu jį kirps jo vientautis ir todėl, kiek išmanydami, prilaidavo jį kovoje su viešpataujančia vokiečių tauta. Kova buvo sunki, kadan gi vokiečiai nenorom dalinosi lobiu.

Pradžioj šeštos dešimties metų maža, bet stipri kuopelė apšviestunų aiskiai stoji į kovą už žmogiškas tiesas. Tuomet pavadinti savę latviu, kalbėti viešai latviškai, parodyti esąs nevokiečiu — buvo drąsiu ir karzygišku darbu, nes vokiečiai nenorėjo rasti pas latvius jokio proto gabumo, bet daugumas bijojos, — o baimė ta nebuvo tuščia, — kad pakilus susipratimui ir apšvietimui tarp latvių, bus tai vokiečiams peilis po kaklu. Tai gi nedyvai, kad pasipriešinimas vokiečiams mažiausiuose dalykuose, smulkmenose turėjo didelę vertę. Teip, studentas Kronvaldas prideda prie savo vizitinio biliečiuo — „latvis“.

Vienydamiėsi po tautiška vėliava, latviai kovojo už žmoniškas tiesas, už tai, kad neskaitytų juos už gyvulius, su kuriais gali arti ir akėti, melžti ir kirpti, už tai, kad laikytų juos už žmones, galinčius eiti pirmyn, lavintis ir užimti vietas viešose įrėdnėse ant lygios su kitomis kulturiškomis tautomis.

Nuo šeštų dešimtų metų pradeda įkurti draugystes, kurių užmanymu buvo jungti ir vienyti apšviestus vientaučius ir apšviesti tamsiuosius sąbrolius. Giedorių draugystės, savi-

tarpinės pašelpos kasos, laidojamos kasos ir t.t. auga lyg grybai po lietaus. Jos turėjo didelę kulturišką įtekme.

1862 metuos pradeda išėiti Petrapylėje latviškas laikraštis „Peterburgas Awises“, kurs aštriai kovoja su atžagareivių laikraščiais, norinčiais nustelbti jauną augalėlį. Bet buvo tai jau ne pirmas laikraštis, apart jo, buvo dar du.

Jau apie 1820 metų „latvių mylėtojai“ — vietiniai pastoriai (kunigai)¹⁾ pradėjo išleidinėti Mintaujoj pirmąjį laikraštį latviškoj kalboj „Latweeschu Awises“; ant savo skaitytojų kunigai išleistojai žiurėjo, kaip ant mažų vaikų, kuriems negalima pasakyti visos teisybės; nors jie ir davė šioki-toki dvasišką maistą skaitytojams, vienog šitokia globa išrodė per sunki jaunoms spēkoms, ką tik nusikračiusiems vystyklus, jos sukilo prieš tą, kad kunigai monyja skaitytojus. Visi priešingi kunigams gaivalai rinkosi apie viršminėtą laikraštį „Peterburgas Awises“. Buvo tai trečias laikraštis, nes antras pradėjo išėiti Rygoje apie 1856 metus „Mahjas Weesis“, kurs buvo tokiu pat kaip ir pirmasis ir mažai teduodavo skaitytojams peno.

II.

Svarbiu gaivalu latvių judėjime buvo rusiškoji valdžia. Šitame atvejyje latviai gavo pašalpa, kas rečių-rečiausiai atsitinka, nuo pačios valdzios. Nesunku atrasti priežastį, kodėl ji teip elgėsi su latviais. Latvijoje, Estijoje ir abelnai visoje Baltijos pamarėje tvirtai įsikėrėjo vokiečių ponai ir vaisinos be jokių kliučių. Ypač esant daug vokiečių tarp augštesniųjų valdininkų, sunku buvo prieiti maskolių „tėvynainiams“ prie Pabaltijos, prie to pirmiaus ji nebuvo tokia stipri, kapitolais buvo neturtiniga, o dabar turi daugybę išsvetur pargabentų, ir, žinomas dalykas, negalėjo Latvijoje teip elgtis su vokiečių ponais, kaip dabar Finnijoje.

Latvių atgyjimą rusų valdžia sutiko su dziaugsmu, nes tikėjosi su anų pagelba nustelbti vokiečius ir tų jau pradėti viešpatauti teip pat, kaip Lietuvoje. Laikas atitiktas pats tikras, ir valdžia pradėjo latvius visur šelpti ir patūrėti, be jokių kliučių leisdama įkurti yvairias draugystes; prieziuros ant tų draugysčių visai nebuvo, ko valdžia nedarė net su savo ištikimais tikrais rusais.

„Peterburgas Awises“ per dvejus metus kovojo su vokiečiais dvarponiais ir ant galo vyresnybė, ponų kurstoma, uždraudė vokiečių neapkenčiamą laikraštį.

III.

Latvijoje baudžiatvos buvo išnaikintos 1817

1) Dauguma latvių liuterių tikėjimo.

metuos, kuriai ankščiau, negu pas mus. Baudžiavos laikuose ponui išdirbdavo ir nuvalydavo laukus lazininkai. Paprastai ponas iš jų išrinkdavo vieną vyresnį, ukvedžiu vadinamą, darbščiausią ir jam prielankiausią. Retai kas pats iš savęs butų sutikęs ukvedžiauti, tai ponas prispirdavo prie to su botagu ir kančiukais. O žmonėms, kad badu nestiptų, duodavo iš dvaro laukų kiek tų žemės. Plotai nebuvo per dideli, bet ir ne permaži: badu stipti nepriėjo, bet sotiems buti retai nepriėjo. Valgis, žinomas daigtas nepuikiausias: truputis rugių duonos, primaišytos su bulvėmis, atrubėmis ir t.t., silkės, sudyta žuvis, retai taukai ir latvių tautiškas valgis „skahba putra“.

Teip buvo per baudžiavas.

Viskas teip pat pasiliko ir baudžiavai išnykus. Kurie turėjo žemę prieš baudžiavas, tie užlaikė ir po baudžiavų; dvariškiečiai, bernai buvo bežemiais, tokiais ir pasiliko: dabar turėjo pristoti ar sodžiuose ar dvaruose.

Ukininkai gavo gana daug žemės, po trisdešimts, penkiasdešimts, šešiasdešimts, o kartais iki šimto dešimtinių. Muzikai nepasidarė savininkais ir negalėjo niekad pasidaryti, kaip yra Lietuvoj — bet liko amžiniais čyžininkais arba arendoriais: ponas išmesti negali, čyžininkas gali parduoti savo žemę, pavesti kam kitam, bet už tai turi metai į metus mokėti čyžę. Tik neseniai rusiškoji valdžia šitą panaikino ir dabar jų padėjimas toks pats, kaip ir pas mus.

Zemė, mokant už ją arendą (čyžę), buvo gana brangiai paskaityta, be to mokesčiai budavo laiku įnešami ukvedžių, kurie priveizėjo ir kitus žmones. Tokiu būdu, išnykus baudžiavoms, ponai nė kiek neprasikišo.

Vionog, ir muzikai pelnijo nuo baudžiavų išnykimo: tapo liuosais, ir darbas buvo našesniu. Užderėjus javams ir stovint augštomis javų prekėms, mokesčius įnešdavo ir dar šitą sutaupydavo.

Iš pradžių nebuvo didelio skyriaus tarp ukininkų ir bernų, ilgainiui atskyris darėsi kas kartą didesniu.

Gyvendami viensėdijose, greitai praturto ukininkai ir galėjo leisti į mokslus savo vaikus. Visokiose draugystėse, sodžiuose įkurtose dalyvaudavo vien tik ukininkai ir jų šeimos, o samdininkai-bernai buvo prašalinti nuo to viso, jiems buvo uždaryti šaltiniai šviesos, geresnės busenos, pažinimo gero ir blogo. Ilgainiui ukininkai pradėjo žiūrėti ant jų kaip ant savo vergų ir parijų, sav nelygių. Moterystė tarp gaspadoraičių ir bernų retai atsitikdavo ir tokia moterystė neprigulėjo prie padorių pasielgimų.

Tokiu būdu, viena muzikų dalis — mažesnėji — turėjo pusėtiną buseną. Iš jų tarpo išėjusieji apšviestunai kovojo iš vien su anais

priš vokiečių dvarponius. Įženginiai laikraščių straipsniai teip ir mirga žodžiais apie meilę tėvynės. Iš tėvynės meilės ko daugiausiai naudojosi turtingesnieji, pasiturintieji muzikai ir apšviestunai.

Draugystės daug užsiėmė įvykdinimu patrijotiškų jausmų. Tas viskas baisesiai prisidėjo prie išsilavinimo tautiško susipratimo. Jau dabar kaskartą rečiau atsirasdavo tokių, kurie nedrįstų prisipažinti esąs latvių, nekulturiškos tautos, gimimo. Apšviestunus prispirdavo ir kiti motyvai prie auklėjimo patrijotiškų jausmų. Jauni advokatai ir gydytojai (daktarai) negalėjo pasitikėti ant interesantų vokiečių ir anų ateinant laukti, todėl reikalinga buvo pritraukti savo sąbroliai latviai. Savo kalbose su mielu noru sėdavo neapykantą prieš vokiečius. Išrodydami latvių tautos praeitį nesigailėjo aiškių ir tviskančių dažyvių ir varsų. Ir pasekmės tokio darbavimosi netikėtai pasirodė buinomis: latviai kreipėsi su reikalais vien tik prie latvių. Patrijotų gydytojų (daktarų) ir advokatų kišeniuose pradėjo skambėti auksas, ir jie atsigavo nuo ilgo badavimo.

IV.

Ilgainiui atsirado dar vienas dalykas nesutikimo tarp latvių ir vokiečių — tai rinkimai naujų kunigų-pastorių. Daugiausiai viršų gagna ponas — vietinis „patronas“, o parapijonys atsilieka nuošaliai. Dalykas, mat, koks. Renkant kunigą parapijai, ponas turi vieną balsą, kaip ir jo buvusieji baudžiavinkai — parapijonys. Jeigu šie laikysis vieno kandidato, o ponas kito, tai kartais nebus atlikti rinkimai.

Patrijotizmo pilni muzikai norėjo, kad į vietinius klebonus (prabaščius) butų išrenkamas jų vientautis latvis, o ne vokiečys, už kurį užstoja ponas. Žinoma, toks parapijonų noras tankiai budavo priešingas „patrono“ valiai, kurs paskirdavo savo numylėtinį. Daugybė skundų į konsistoriją ant katik užtvirtinto kunigo dar labiau suerzino tarp savęs muzikų-latvių ir vokiečių-dvarponius, o teip-gi kunigus.

Senovės gadynėje kunigai buvo žmonių guodjami, ką, iš dalies, reikia aiškinti žmonių tamsumu ir baime prieš svieto galinčius. Kunigą visuomet užstodavo „patronas“, t. y. vietinis dvarponis, kuris pirmiausia turėjo neapybuotą valdžią ant muzikų. Ir kunigai nevalgė dykos duonos: stengėsi, ar su pragaru, ar be jo, įgąsdinti ir įbauginti parapijonis įtraukti į savo žabangas ir padaryti paklusniais pono vergais. Ir sugėbė tą teip gerai padaryti, kad latviai ilgą laiką laikomi buvo už dievobaimingus ir maldingus žmones.

(Toliaus bus).

Anglijoje ši žiema labai smarki, — tokia, kokios nuo ilgo laiko nepamena; tukstančiai darbininkų, dirbančių prie statymo laivų, negali peršaltį eiti į darbą. Teip daug prisnigo, jog tulose vietose paliovė dirbą telegrafai ir telefonai.

Airijoje kyla smarkus ermyderiai, ypacz grovystėje „Roscommon“. Beturcziai ir kiti nuskriaustieji, apsiginklavę, užpuola ant tų nuomininkų (randauninkų), kurie moka ponams nuomas (randas), ir grasina nuzudysią juos, jei jie mokės nuomas dvarponiams ir neklausys slaptų įsakymų, kurie įduoti tautišzkų vadovų. Iksziol jau dingo be jokio pėdsako daug tokių pasidavusių nuomininkų: mislyja, kad jie nuzudyti. Kas valanda laukia Airijoje didelių sumisziimų.

Afganistane (Vidurinėje Azijoje) galima tikėtis didelių atsitikimų. Numirus tos šalies valdonui (emirui Abdurrahmanui), Anglija palaiko kaip įpėdinį sunų Chabibullą, o Rusija norėtų kito, prielankesnio. Tarp paczių gyventojų kyla vaidai ir sumisziimai; dvasišzkija garsina „szventą karę“ priesz svetimuosius.

Tiek pagarsėjęs rasztininkas Levas Tolstojus vėl sunkiai apsirgo. Paszaukė prie ligonio daktarą-specialistą isz Petropilės.

17 gegužio karunavosis ir užzengs ant Ispanijos sosto karalaitis Alfonsas XIII; tą dieną jam sukaks 16 metų amžiaus, o, pagal karalių tiesas, 16 metų vaikszičzius jau gali vieszpatauti.

Popiezius pasirodo esąs daug sveikesnis, negu raszė laikraščziiai: 7 vasario, dienoje mirimo P'ijaus IX, popiezius pats laikė miszias.

Belgijos parlamente, Brukselėje, pakilo 31 sausio musztynės tarp katalikizkos ir socialistizkos partijų. Katalikai pareikalavo, kad seimas pavestų sudui socialistų pasiuntinį Smeits'ą už tai, kad jis kurstė visuomenę prieš valdžią. Socialistai pasiprieszino, nes niekur sviete seimas neisduoda žmogaus sudui, iki jis yra pasiuntiniu.

Vagis.

24 Sausio Stanislovas Szimulis, iszvogęs isz baksų 35 dol., prasiszalino nežinia kur. Jaunas vyras, baltas, vidutinio ugio, apskritaus veido ir turi apgamą ant burnos. Kas užtėmytų jį, duokit žinią ant szio adreso:

Geo Savitski,
Ellsworth, Pa.

Susirinkimai.

Meilingai užkviečiu visus laisvamanius ant vieszo susirinkimo, paskirto 16 vasario 1902 m., 3 val. po piet, 73 Grand str., Brooklyn, N. Y. Bus apsvartymui svarbus reikalai, dėlto malonus sąnariai teiks nė viens neaplenkti to susirinkimui. *Draugas.*

Temykite!

Lietuviai, kriauciai ir karpytojai (kuteriai), prisiųskite savo vardus ir adresus, kurie norite, kad būtų iszleistos lietuviszkoje kalboje knygos apie drapanų karpymą ir vartojimą vinkelio; isz tų knygų galima bus iszmokti kirpti drapanas, namieje esant. Reikalaujame mažiausiai 50 vardų. Adresas:

Prof. J. K. Shousky,
with A. D. Kude & Son.
New York Cutting School.
1133—1135 Broadway,
New York.

Tikrai pirma lietuviszka karcziama!

S. Arbaszaucko.

Uzlaikau szviežią ir gardų alų net isz Stalupėnų, kaip oelių ir porterį isz geriausių bravorų. Geriause degtinė, o

ir su visokiomis žolelėmis, teipogi kvepianczių cigarų isz Rusijos ir Tukijos, ir užkandis stovi per visą dieną ant stalo. Teipogi suteikiu kiekvienam prieteliszką rodą ir nelaimėje, kiek galėdamas, pagelbszciu.

Tik nepamirszkite szio num. 1351 S. 2-nd str. Philadelphia.

Pakvietimas.

Meldžiu, kad atsiszauktų mergina arba naszlė, mislijanti apie apsivedimą: ne jaunesnė per 20 m. ir ne senesnė per 30 m. Teiks isz paraszyti laiszką ant žemai padėto adreso, o kiekviena gaus atsakymą. Vietinės merginos ir naszlės teiks isz teipgi paraszyti, nes ir vienam mieste gyvenant, sunku kiteip susizinioti.

Praszau atsiliepti po tokiu adresu:

K. Peter. G. D. Central
P. O. Philadelphia, Pa.

Su tautiszkais paveikslais.

Popieros gramatoms raszyti, kurios labai gražioj formoj atpaustus ant geriausios popieros ir dideliu dviliku arkuszu, 3-ju skyrių; vienos su paveikslais Auszros Bromo Vylniuje, antros su paveikslais D. L. K. Vytanto ir D. K. Gedemino, trecios su pav. S. Dankanto ir Dr. V. Kndirkos, o konvertal atpausti su tautiszku zenkleliu, vienas tuzinas triju gatunkų su konvertais 30c „TIE NESIUK MARKEMS“, o už 4 tuz. \$1.00. Abelnai priderėtų koznam Lietuviai raszyti laiszkus ant tokių pulkių popierėlių, ir geistina kad rastusi geras tautietis kožnoj lietuviszkoj golliontjoje rinkti orderius arba užsilmti prekyete. Raszykite įdėdami nors ant vieno tuz., o kas užtėmys, tas ims ir kelis tuzinus. Adrisukite;

W. J. PETKON.

303 N. Main st. Brockton, Mass.

dėl szornikų mokant isz virszaus, tiktai Penn'a.

P. S. Esu pažystamas visoi apielinkei ir turiu užsitikėjima. Reikalavimus trumpam laike iszspildysiu.

Puikiausias vaistas

Daktaro Glenno, „Peace In the Family“.

Dėl seno skaudėjimo, nusibrozinimo, inkirtimų ir insipjovimo, teipgi nusideginimo ir nusiszutininimo, nėra lygio vaisto. Yra isztikmiauses vaistas terp parduodanczių. Verkentiers vaikams nepamirszkite duoti o nustos. Iszdibamas vien tiktai per M. Bevan, 23 Cambridge, st. Plymouth, Luz. Co. Pa. Bonkutė tiktai 25 c. Klauskite pas savo szornikus. Didelis procentas

dėl szornikų mokant isz virszaus, tiktai Penn'a.

P. S. Esu pažystamas visoi apielinkei ir turiu užsitikėjima. Reikalavimus trumpam laike iszspildysiu.

LIETUVISZKA RESTAURACIJA

J. M. MEDELIO,

200 E. Centre str.
Shenandoah, Pa.

Atsimyk, Darbininke! Žinok, kad budamas Shenandoah'ryj, turi tikrą savo prietelį, kuris suteiks tav rodą visame ir suramįs varguose.

Mano namai — tai vienatinė vargszui užeiga, kur po sunkaus darbo galima sudrutinti nuilsusias spēkas ir susiraminti varguose.

Telefonas atdaras No. 873

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas Paraszė Szventmikis. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ka pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siųst ir į tėvynę per cenzurą, 1 usl 81, prekė 25c

Lietuviszka Gramatika, raszytojams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.

Lietuviszka Krcstomatija, paraszyta p. E. Volterio. 1,40

Juszkos žodynas 2,00

Geologija, (su paveikslais) paraszyta A. Geikie 30c.

Isz kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.

Kaip gyvena augmenys (su paveikslais) 35c.

Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.

Mūsų dielės (szundaktariai, szundvokacziai, svetimtaucziai, ponai, kariauna ir kunigai) 10c.

Pasidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis isz Did. Lietuvos parsidavė vokiecziams, kurie jį paskui iszvarė isz savo szalies) 10c.

Baudziava Lietuvoje 15c.

Balsas Darbininkų 15c.

Szirdis žmogaus 15c

Du broliai, atsitikimas isz paskutinės Turų su Maskoliais karės 5c.

Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmid'ta 25c.

Trumpi szneka apie limpanczias ligas ir kaip nuo jų atsigitinti 10c.

Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pažinti 15c.

Parinktos lietuviszkos dainos pagal Ant. Juszkevyczių 10c.

Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.

Ukiszkas kalendorius ant 1902 metų 15c.

Ligos ir skausmai

yra greitai iszgydomi, vartojant Dr Glenn's „Peace in the family“. Bandyk! Sutaiso M. Bevan, Plymouth, Pa. Klauskite pas savo krominikus. Didelis procentas perkupcziams.

Saliunas.

Geriausia lietuviams užeiga, kurs sveikiausias alus, geriausia degtinė ir cigarai isz paczios Havannos, su taboka sudaryti ir kosulį gydo. Kas netiki, tegul persitikrina. 501

Illinois ave. Zenon. Smilingis
E. St. Louis, Ill.

W. Matusевичius.

Uždėjan krautavę visokių tavorų kaip ant tal: mareskinių, kainierių naktaizų, petnesų, viso-
jų ekrybėlių, pagal madą overkotų mareskinių ir
dar kitokių daigtų. Teipogi laikan ir krianciszką
szapą, siuviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai
jeigu einat pas žydą, geriaus eikit pas savo tautietį
112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Temykite motinos.

Po 25 metų tyrinėjimo ir prakti-
kavojimo szpitolėse ir šeimynose.
Asz persiliudijau koku budu gelbė-
ti publiką. Asz turėjau tukstanczius
persiliu tįimų, kaip bandavonė ma-
no naujo budo gydymo króniszkių li-
gų, ir specialiszka moterių ir vaikų.
Nėra szitoje szalije ir svetimose sza-
lise, kurs virszytų mano budą gydy-
mo. Galite apsznekėti savo locnoje
kalboje arba aprasztyti norus ar rei-
kalavimus. Pribuk asabiszka jei
nemoki rasztyti savo kalboje, jei ga-
lima akzaminas dovanai. Įdėk už
2c. markę dėl utsakymo.

M. E. JACKSON, M. D.

P. O. Box 492

Office 246 Indiana Ave.
HAMMOND, IND.

Kas prisius 25 ct. paczto
markėmis ant žemiaus padėto
adreso gaus puikų tautiszką
Paveikslą, tai yra D. L. K.
Keistutį su Byruta. Adresuo-
kit teip

V. Kudarauckas,

Bx 234 Lawrence, Mass.

Sergekis

rudeninio perszalimo ir kosulio.
Jei tēmysi gerai, tai persiliu-
dysi kad yra geriausias pagelbė-
tojas.

**Severos Balsamas
del plaucziu.**

Yra užtikrintas vaistas nuo kosu-
lio perszalimo ir plauczių sustip-
rinimp. Permaiuo nusiminima
r užsidedgima ir sustiprina orga-
nizma. Prekė 25 ir 50c.

**SEVEROS
St. Gothardo Aliejus,**

geriausia gyduolė nuo nusideginimo, entni-
mo, reumatizmo ir t. t. Visi pagiria jo ve-
rybę. Prekė 50 ct.

**W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.**

Severos gydūlės yra gaunamos
pas A. Groblevskį, 111 Main str.
Plymouth, Pa.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vė-
tę tavo piningų ir palengvinimą ant:
Romatizmo,

- Skausma Galvos,
- Skausma strėnu,
- Skausmą kaulų,
- Skausmą sprando,
- Ir Traukulio

Tai nueikie in sztorą, pas savo tautietį ir pareika
lauk ZMIJEZCZNIKO kuris yra padirbtas aptie-
koje dēdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Paleng-
vins tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:

- Vidurių, Kepenų,
- arba Kraujo.

Gerš EGIUTERRO No I. prigelbės koźname
karte. Dnodu paranką iszgydymo drugio, prie-
puolio ir gripo.

**JAIGU NORI GAUTIE TIKROS
TRAJANKOS**

Tai praszykie toslos kę Aptiekorius Groblevskis
sudarę. Yra tai sudirbta isz vi-okių angalių ir
szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip
tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos
nesiranda

Aptiekorius Dēdė Groblevskis jau dėl ko-
no žinomas, yra vienas garsingiausių Aptieko-
rium tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Tei-
po-gi yra dėl koźno žinoma, jog vienas geras ap-
tiekorius žino ir ženklina daugiau kaip 10 daktarų,
nežine pagalboj suirgusios žmonijos. Dėlto-
gi jeigu kada jus Dievas teiktusi delipėtēt kokia
liga, tai tuojaus nusiduokite ani rodos pas tįjį.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

NAUJIENA!

*Mokslas karpymo moteriszkių
rubų.*

Merginos ir moters, kurios moka
siuti, bet neapsipažinusios su karpymu,
gali kuono trumpiausiam laike
ismokti karpyti. Kurios dien
neatlieka nuo darbo, gali mokintis va-
karais. Tai yra labai smagus daigtas
moterims, kaip o lietuvėms, teip
lenkėms ir slovakėms, kurios gali
ismokinti ko—nors savo dukteris.
Asz užtikrinu, jog iszėjus dviem s-
vaitėms, kiekviena mokintinė pati
pataikys sukarpyti szį —t vaikams
arba ir sav.

Dasiznokite pas

F. Piotrowski.

106 E. Main str.
Plymouth, Pa.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year: four months, \$1. Sold by all newdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St. Washington, D. C.

NEŠKALTYKĖ!

Kapitalistai sako: kad kę darbininkai užmano
ir veikia, tai tas yra niekai.

Mus darbininkų kuopelė matydama jog mūsų
sunkiai uždirbti pinigai tenka pavieniams kar-
cziamninkams. Tai gi, uždėjome darbininkiską
kareziama, kur lietuviai po sunkaus darbo galės
sustiprinti savo spēkas.

Keliviai pribuvę isz kitų vietų gaus pas mus
meilingą priėmimą ir prieteliszkių rodą.

Lietuviu Prekybes SALONAS.
785 Bank str. WATERBURY, CONN.

ZINGEIDU IR AKYVA
DĖL SVIETO.

OFFICE 250 Grand str.
& 313 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tikrai vlenatinė gydykla ant už-
želdinimo plaukų ant praplikusių
galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiiko
plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: mūsų gy-
duole nustabdo Dantų skaudėjimą į
keles minutes. Mes savo gyduoles
gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant
6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu
ir į svetimas szalis. Budas kaip jas
vartoti yra parodytas keliose kalbose.
Norint gauti visą rodą su informaci-
je per laiszką adresavokit sziteip:
The J. M. BRUNDZA CO. Chemists
Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store
26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szviezių pavasarinių czeve.
rykų vyriszkių, moteriszkių ir vaikų, viel yra Juni-
jos darbo. perduodame už visai pigę prekę. Tei-
po-gi czeverykus dirbame ir ant apsteievimo.
Atelk ir pamėgink, o busi užganėdintas.

Kankinimas Romatizmo.

Nė vienas isz parengtų instrumen-
tų ant kankinimo kuno per Hiszpa-
niszką inkvizicija negali lygintis
kankinimams kuriuos, turi iszkęsti
žmogus, romatizmu sergantis, kas
diena laike szalto ar drėgno oro.
Kiekvienas sąnarys turi vietą dėl
didelės nelaimės, kiekvienas mus-
kulas iszrodo turintis kas minuta
naują vietą dėl skausmo, nėra ma-
žiausios dalies kuno kad nejaus-
tum atskyrio pasto vinczio skausmo.
Liga prasideda rankose ir kojose,
bet jeigu skubei nesigydo, gal ap-
imti visą kuną. Netik vienas kan-
kinimas szitos baisios ligos isz-
traukia visą energija, bet visos
dalys kuno prieszingai dirba ir nie-
kas kaip tik skausmai užima jusų
mislis.)

Kas tik tavę žada iszgydyti yra
mielas, užtad jus romatizmais ser-
ganti esate apgaunami lengvu bu-
du mostimis, proszkais ir kitais
niekniekais. Kada jau viską tą
busite iszmėginę, kreipkitės ant
tikro kelio, kę jumis jau pirmiau
reikėjo padaryti, ir eikite pas dak-
tarą — specialistą, o tokiu yra:

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24-th str.
New York City.

Nes jisai isztyrinėjo szitą lygą ir
jos pasekmes ant yvairių ligonių
per ilgus metus. Czionai nėra už-
minimo visiszka, jisai pažįsta ro-
matizma ir tavo romatizmas gal
buti iszgydytas. Jisai gydo savo
nauju budu su elektrika ir greitai,
o be pasekmės gydymo visisz-
ka negali buti. Jau pirmą dieną
gydymo pajausite lengviaus, skaus-
mas nustos ir kaip tik sugadintas
kraujas bus sumažintas busite pil-
nai ir užbaigtai iszgydyti.

Neabejok ir netrotik vilties! nes
nepasisekimas yra negalimas. Ne-
kęšk skausmų nė dienos ilgiaus! —
nes pagelba laukia tavę. Užsira-
szyk sau vardą ir adresą:

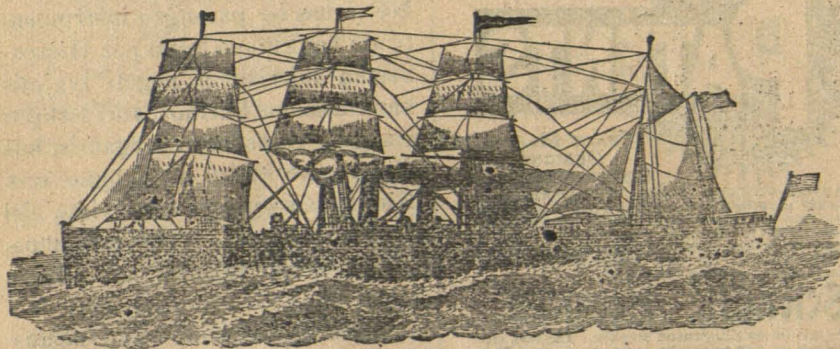
**DR. LEONARD LANDES 134 E.
24-th SRT. NEW YORK CITY,**
arba iszkirpk szitą apgarsinimą ir
atsineszk su savim. Jei negali atei-
ti, raszyk, bet asabiszka ar per
laiszką atsiszauk tik pas SPECI-
ALISTA.

HOTELIS arba geriausia
užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmo-
nių. Kurie norite szį bei tą dasiži-
noti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti
vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių
skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką
18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant labaigerių linijų. Taigi parduodu Lavakortes ir siuncziu pinigus į visą dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. **WATERBURY, CONN**

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popierini um baksukije geltono kolerio ir pirk-lami nuo sztorinukų visados reikalaujant Kazuno Trajanok s. Jeigu negalit gaut pas savo sztorinika mano Trajanokos, tai prisiusk money order ant 50 ct. o bus pri-iusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panasziooms ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszius liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigyde isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. **SHENANDOAH, PA.**

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausia madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipogį senus ant naujų perdriba. Visi pas savo Tautietį.

HOTELIS

K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus alucezio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmi laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užėig pas **K. Strzelecki,**

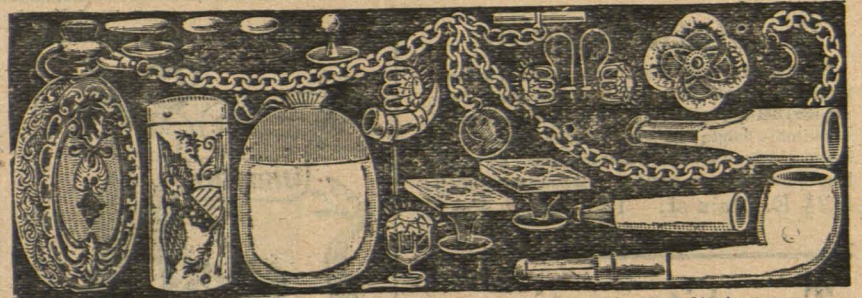
Lietuviu užėiga

Geriausė užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus. pirmos klasės, taipgi siuncziu pinigus visas dalis svieto. Pardadu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dudu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano **HOTELIS** po No 1837 Main Ave. Providence, **SCRANTON, PA.**
Petras Lipavyczia.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPACGYSTĖS.
Prezidentas — V. Daukszys
332 Catharine st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Ilgunas
449, 3-rd. Ave — Homestead, Pa.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

DYKAI 11 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekadoms negirdėta! Ateikit pažūrēt, pažinūrėjims nieko nekasztuoja!
Dabar mes paldėdziamė turgan geriausį laikrodėlį: **TIKRA AMERIKISZKA,** 14k. su dvigubais sausknotai- lukezta. Anuske užsakamas ir austatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su **TIKRA AMERIKISZKA MASZINERJA,** pilnu akireny, R. R. gvarantuotas, nikelinotais viduriais. Iezduodame rasztą **GVARANCIJA ANT 30 METU;** pagal iszveizdą ir gerumą tokį laikrodėlį visados gali lyginti prie \$4) VERTĖS AUKSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėlių mylėtojams ir es duosime bėgyje 6) dienių puikių prezentus: 1 vieną marių putų **PYPKĖ** su didele galvuke ir gintarinu cibuku vertės \$1.50; 1 grynų marių putų **CIGARNICZIA,** vertės 75c; 1 nikelinė briezūkams **DEZUTE** 25c; 1 dadų anksnotą **DICKENS LENCIGELI** su Cameo kabute \$1.50; 1 puikią auksinotą **SAGUTE,** \$1 (0); 1 vieną porą puikių **AUSKARIU** daiktų su parmiterio virezais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apaczia, 2c; 2 kalnieriama guzikų, permuterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutinę sagutę su dailiu akmeniu 75c. Laikrodėlių ir 14 dovanų siuncziamė C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite iszgzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktū, engrązinsite mums atgal musų kasztais. Kur nesiranda **Expreso Offisas,** \$4.98 turi but pristinai drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pini.us drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikių lenktinų **RELII;** daktus mes paldėdziamė tada per paczta. užregistruve savo kasztais.
Jeigu pirksi ant syk **VIENA LAIKRODELIS SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar laikrodėlius gausi **VIENA LAIKRODELIS SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** nori vyriszką laikrodėlį ar moteriszką. Jeigu moteriszka, tad vyriszko **DICKENS LENCIGELIO** mes pasiusime mote. riszką 30 colų anksnotą ir ornette lenciję. Raszyk szendien pakol lezpardavimas neiszbalces.
Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

SPAUSTUVE.

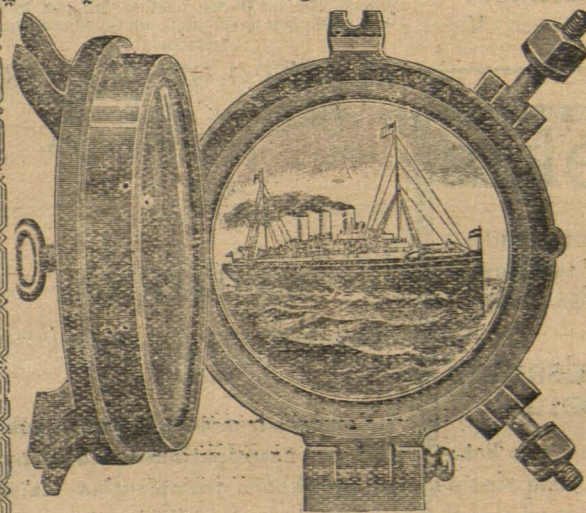
„Vienybes Lietuovniku“

224 E. Main Street, **PLYMOUTH, PA.**

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugyszių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* — * Ant visu kialių geriausiu ir greicziausiu laivu * — *

Siunczia pingus į visą svieto dalis greitai ir pigei. Norintis kad jo piningai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greicziausiai nueitų tegul kreipiasi **PO TOKIU ADRESU** pas mums

J. J. Pauksztis & Co.

224 East Main Street, **PLYMOUTH, PA.**

AGENTAS

asekuravojimo **NAMŲ** ir visokių **DAIGTŲ** nu ognies
GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Joe Harrio HOTELIS

103 E. Main ir kampo **Eno str.**
Szaltas alus, skani arielka, cigarai pirmos klasės
Teipogi užkandziai dovanai kas vakars.
Jonas Drapiwskis Bartenderis.